

THESAURI
MORELLIANI
TOMUS PRIMUS,

S I V E

FAMILIARUM ROMANARUM
NUMISMATA OMNIA.

THE 2ND

MORNING

OF THE

18th

OF

THE

18th

OF

THE

18th

OF

THE

THESAURUS MORELLIANUS,

S I V E

FAMILIARUM ROMANARUM
NUMISMATA OMNIA,

Diligentissime undique conquisita, ad ipsorum nummorum
fidem accuratissime delineata, & juxta ordinem

FULVII URSINI & CAROLI PATINI

disposita, a Celeberrimo Antiquario

ANDREA MORELLIO.

A C C E D U N T

NUMMI MISCELLANEI, URBIS ROMAE, HISPANICI,

&

GOLTZIANI DUBIAE FIDEI OMNES.

Nunc primum edidit & Commentario perpetuo illustravit

SIGEBERTUS HAVERCAMPUS.

A M S T E L A E D A M I,

Apud J. WETSTENIUM ET GUL. SMITH,

MDCCXXIV.

THE NEW YORK
MORRILLIANUS

1871

NO. 1. A. T. A. C. M. I. A.

Published monthly, except in the summer months, when it is published quarterly. The price is \$1.00 per annum in advance.

Published by the American Museum of Natural History.

NEW YORK

AMERICAN MUSEUM OF NATURAL HISTORY, 121 WEST 47TH STREET, NEW YORK.

1871

CONTENTS OF THE FIRST NUMBER.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

On the Origin of the Species of the Genus *Canis*.

By J. A. R. REEVES, Esq., F.R.S.

AUGUSTISSIMO MONARCHÆ
CHRISTIANO
S E X T O,

DANIÆ, NORVEGIÆ, VANDALORUM,
GOTHORUMQUE,

REGI HEREDITARIO,

D V C I

SLESVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ,
ET DITHMARSIAE,

C O M I T I

IN OLDENBORG ET DELMENHORST

&c. &c. &c.

SIGEBERTUS HAVERCAMPUS.

REX AUGUSTISSIME,

Irabitur forsan aliquis, quod, ad finem perductis laboriosis hisce Commentariis, quibus Reipublicæ Romanæ Vetera illustrantur Numismata, Patronum Operi ultra glaciale Oceanum atque maris Baltici terminos quæram, Bata-vorum inhabitans terras, & ibidem Lugduni, in ipsius Minervæ arce, constitutus.

Alii audaciam forsitan increpabunt meam, quod Magnum Principem, plurium Regnorum Terrarumque curis circumvallatum, ad antiqui metalli reliquias spectandas avocem, tantumque Illi otii esse putem, ut in has chartas veteris ævi monumentis refertas, Regiæ Majestatis oculos conjiciat.

Horum ego, REX AUGUSTISSIME, facile retundam perversam opinionem, & docebo, neque potuisse sub Illustriori Tutela, quam Sceptro Septemtrionalium Regnorum Tuæ Majestati parentium, exire hoc qualecunque industriæ meæ in antiqui ævi Monumentis Specimen; neque inter Europæ Monarchas facile ullum inveniri Regem, cui meliori titulo conveniat offerri scriptum, quo illustrantur antiqua Numismata, Reipublicæ, non qualiscunque, sed Romanæ; quæ rebus gestis quum parem habuerit nullam, nec habitura videatur unquam, subacta tamen aliquando & debellata fuit a Majoribus illorum Populorum, qui sub felicissimis Tuis Auspiciis beata fruuntur tranquillitate.

Et

D E D I C A T I O.

Et quidem primo neminem iturum inficias putem, primos Patriæ nostræ incolas, si non omnes, maximam certe partem (quod & ipsa locorum terrarumque nomina ostendunt) huc ex Septemtrionali plaga transmigrasse, secumque illarum regionum mores, scita, linguam intulisse; qui quidem, ut fieri solet, vicinarum gentium confluxu atque cobabitatione, aliisque de causis, magna ubi ceperunt incrementa, antiquæ Patriæ sermonem dedidicerunt, non tamen ita deleverunt, quin rebus inanimatis locisque, præsertim regionibus, urbibus, pagis, inposita antiquitus & retenta huc usque nomina ostendant, incunabula Majorum nostrorum fuisse in Septemtrione, unde velut e vagina gentium numerosa semper, antiquis etiam Scriptoribus commemorata, per omnem Europam se dispersit soboles, & velut examen late terras occupavit.

Merito itaque Tutelæ Sacratæ Nominis Tui hoc Opus offero, REX AUGUSTISSIME, ut in antiqua Majorum nostrorum Patria regnanti, in qua per Illustrissimi Generis successionem tot Regnorum potestas in Vetustissima domo Oldenburgica Tibi inviolata per manus est tradita, quæ porro inconcussa ad seros ut extendatur nepotes ex animo voveo.

Quis autem Stirpis OLDENBURGICÆ Daniæ & Septemtrionalium regnorum nescit Reges, rebus domi forisque gestis vere Illustrēs, vere magnificos? a quibus per rectam Regia Tua Majestas lineam descendit, quorum si nomina recenscamus, totidem Heroas antiquos domitis errorum monstris, Patriæ Patres beneficiis in subditos accumulatis, atque Summos Reges, Majestate operum & rerum gestarum claritate immortales, enumerare videbimur.

Qui enim primus ex Illustrissima ista domo regalem posteris patefecit aulam, CHRISTIANUS ejus nominis PRIMUS, quantum supremæ in Reges Majestatis favorem secum adveheret suisque bono omine communicaret subditis, ipso quoque Nomine ostendisse videtur. Pietatis & Sapientiæ ejusdem fama moti, velut alterum Numam, ultro sibi Dani expetivisse leguntur, & ambiisse, ut Regnum hærede destitutum Optimus ipse suscipere dignaretur. Neque sane spe sua falsi fuerunt, vel ipsa enim vota eorundem superavit Rex Novus, Regnumque, quod veteres horrens novasque metuens turbas invenerat, filio hæredi tranquillum reliquit, postquam ipse in otio consenuisset, & inter multa Regni
de-

D E D I C A T I O.

decora delubrum quoque Musarum, Academiam Regiam, quæ Hafniæ est, condidisset.

Hunc quum duo filii superstites, Johannes & Fridericus, regio splendore terræ mandassent, gloria vero ejus immortalis per universam Europam, amor in animis subditorum sedem elegissent, Johanni quidem Regnum, eoque defuncto Christierno sive Christiano II. cessit, Friderico autem Slesvicensis & Holsatiæ Ducatus, cui post annos quadraginta duos debitum insuper stirpi ejusdem Regnum, a magnatibus & populo æquo studio est delatum, quod ad TE, REX MAXIME, non interrupto successionis ordine, non sine magno Titulorum pervenit incremento.

Is vero existit FRIDERICUS, ejus nominis PRIMUS, qui non modo pacem, cujus abundantia ditatur ipsum nomen, provida solertia ingenii, moderatione animi insigni, pietate in Deum incomparabili, quoad vixit, subditis suis præstitit, sed dubium reliquit utrum plus meruerit de tot Regnis populisque, qui auspicia ejus sunt secuti, an de cunctis nationibus hominibusque, qui & ante, & nunc, & post, in vastissimis ditionum ejus finibus, nati fuerunt, sunt, atque nascentur. Nihil nimis, imo minus dico pro augusta luce Veritatis, & purioris Religionis, cujus ille magnus Rex & Dux & Signifer in extremis Septemtrionis existit oris, ut in Aquilone erigeretur Vexillum Domini Domino-rum, atque omnes ejus inimici confunderentur.

Quod bonis avibus inchoaverat Pater, perfecit feliciter Filius, vero efficaciter nomine dictus CHRISTIANUS III. atque exsuperatis omnibus & debitæ sibi Successionis & veræ Lucis inimicorum machinis, palam hostem sese est professus illis, qui clausam tenebris Veritatem occulunt & viam ad Salutem præstruunt. Hic ille est, cujus jussu Libri Sacri Danicæ a Danis leguntur, instituta laudabili ejusmodi versione, non ut ad exemplar Ptolemæorum Regiæ Bibliothecæ esset ornamentum, sed doctos & indoctos viam doceret veritatis, pabulum animæ, non ingenii vel oculorum.

Principem Optimum, in quem juste Pyrrhi Epirotæ elogium quadrat, raro non inter Reges tantum, verum etiam inter Illustres Viros, aut vitæ sanctioris, aut justitiæ probatoris visum fuisse, Filius excepit FRIDERICUS II. pietate & reliquis virtutibus Patri Avoque & Majoribus comparandus, bellicis laudibus vero nequaquam poste-

D E D I C A T I O.

posterior. Ditmarsos enim, jugum jam olim avitum detrectantes, atque invisiis munitos paludibus, armis subegit, atque deinceps Danorum imperio parere coegit. Regium ærarium, regnique vires, idem egregie promovit firmavitque instructa arce Cronenburgica, non sudore pecuniaque subditorum, sed suis liberaliter inpenfis exornata, ut vœtigal, quod inde redigeretur, publico cederet Regni commodo, gloria facti Regnique cura sua tantum esset remuneratio. Neque tamen inter Martis tubas & Mercurii strepitum Musarum neglexit curam Maximus Princeps; quin illis utriusque proventus & munera liberaliter consecravit, Selandiæ Monasterio, cui Soræ est nomen, in Scholam Regiam meliori sorte commutato, atque multis commodis & lautius beata Academia Hafniensi, ad cujus splendorem, jam ante Pater Regis, addictos melioribus sacris conquistos undique omnium artium advocaverat Professores. Sic ille plurimum Studia Divina & Humana promovit, & vicissim pro meritis suis, haud parcas laudes & digna omnium virtutum elogia a Musis, quas sinu suo fovit, est consecutus.

CHRISTIANUS IV. Regni virtutisque Paternæ hæres, Regiæ suæ Magnificentiae Munificentiaeque Testes integras reliquit Urbes, exstructis in Blekinga Christianopoli, Christianastadio in Scandia, Christiania in Norvegia, Glucstadio ad Albim, aliisque pluribus. Neque ædificator modo novarum fuit, sed & instaurator veterum. Vir insuper bellicis certaminibus exercitatus, Musarumque refugium unicum. Testes tria bella cum Suecis & Germanorum Imperatore, vario eventu, magno animo gesta; Testes eruditi, qui undique ad hunc Regem confluxerunt, ejusque munificentia ornati & sublevati sunt. Tentata primum sub hoc Rege a Danis navigatio ad Indos Orientales, prospero successu sub Successoribus haud destituta fuit, hodieque magno subditorum commodo exercetur.

Postquam senio confectus naturæ debitum persolvisset
CHRISTIANUS IV. Regni habenas excepit **FRIDERICUS III.** *cujus nomen & virtus æternis Danorum celebrabuntur præconiis. Neque enim Regnum modo contra vicinorum adsultus egregie defendit, sed & inaudita Suecorum felicitate in ipsa Regia sua Urbe deprensus & obsessus, nequaquam Fortuna novercæ cessit, civesve*
* * 2
sed

D E D I C A T I O.

sed contra obfistere ausus, suæ Majestatis periculo ciues admonuit, præstare Patria bene defensa pro aris & focis mori, quam alienæ dominationis fieri accessio. Hujus suæ pietatis & magnanimitatis amplissimum laudatissimus Rex retulit præmium. Nam constantia sua victos hostes turpi fuga non regiam modo Urbem, sed & univèrsam Daniæ Regnum relinquere coëgit, pietate vero sua in ciues & Patriam, illorum vicissim in se pietatem & benevolentiam est expertus. Ultro enim Ciues & Subditi Regi, Patriæ suæ, corporum suorum, libertatisque univèrsorum, defensori, pleni Domini jus obtulerunt, quæque ante ad Regnum successio certorum votis & sententiis erat adstricta, pleno jure Benefactoris sui Posteritati adsignarunt.

Hisce conditionibus, REX AUGUSTISSIME, Avus tuus, CHRISTIANUS V. Sceptris paternis successit, vicini Martis strepitu bellicis certaminibus plurimum exercitatus, Regnumque decedens reliquit filio Friderico IV. Suscepit is rerum habenas ancipite Regni sui statu, neque minus variis exercitus casibus, Patrem sese Patriæ præstitit, bella composuit, diris morbis afflictam civitatem regiam erexit, cum Indis Orientalibus populi sui Commercia non modo promovit, sed nullo pretio comparandas merces ad remotas maxime gentes transvehi jussit, doctrinam Evangelii, missis qui cæcis adhuc gentibus in finibus Malabaricis atque magna civitate Tranquebar, suis impensis, viam Salutis adnunciarent. Idem Rex Gloriosissimus Imperii vires insigniter auxit, Slesvicensi Ducatu ejusque integra nec aliqua sui parte imminuta possessione Danorum Regno restituta; quam quidem Regiæ Coronæ gemmam armis victricibus adquisivit, justo pacis fœdere firmavit.

Et hæc quidem, REX AUGUSTISSIME, magnifica Progenitorum Tuorum & non interrupta in Regio Danorum Norvegorumque Solio Series, quorum meritis laudibus amplisque virtutibus ita successisti, ut facile omnes & singulos æquaturus, & dotes univèrsorum in Te translaturus videaris. Quid enim primum, quid postremum suspicient in Te Subditi, mirabuntur exteri? Majorumne Pietatem, Magnificentiam, Munificentiam, Clementiam, Regias vere Virtutes, innatas Tibi neque hereditario tantum veluti jure acceptas. Si quid est, in quo priscorum Daniæ Norvegiæque Regum eluxit virtus, ex quo nulla Laurus Sacro Capiti Tuo accessisse videatur, Martis tropæa videri possint. At ego existimo, mecumque lubentes agnoscent

D E D I C A T I O.

agnoscent florentia sub umbra Sceptri Tui Regna, superari ex hoste quocunque ditissima quoque spolia beata Pacis tranquillitate, neque monumentum celsius magisque conspicuum posse erigi, quam de ipso Marte tropæum. Coronat Te Oliva Pacis deæ Minervæ donum venerabile. Illa nascentem placido videtur excepsisse sinu; Illa tenellos finxisse mores ad omnem artis & ingenii industriam; Illa, ægide protegens Alumni sui sacrum pectus, inspirasse virtutis & veræ gloriæ amorem, literarum ardens studium, & regendi populos artes magno Rege dignas. Adeoque, quod ex penetrantibus prudentiæ civilis pronunciavit olim Tacitus, Civium vultus adversum fortuita adspectu Principis refoveri, id, nimium quantum, paullo ante excessum Regis Optimi Divi Patris Tui horrendo casu prostrata Civitas Regia sensit. Fortuito igni in cineres subsiderunt sacra, profana, crepitantibus late flammis dijecta & vastata. Auribus etiam longe remotorum gravis merito accidit Hafniæ funesta clades, quæ quam acerba oculis, & quidem eorum, quorum res & pignora per medias aut interibant aut rapiebantur flammæ, cogitari melius quam exprimi posse reor. Hisce tantis malis quantum & quam præsens subsidium in Regia Tua Majestate senserit adsicta Civitas omnes norunt. Patrem Patriæ & Conditorem Hafniæ qui vocaverit CHRISTIANUM VI. veritati opprobrium hæud fecerit. Per Te enim splendidior ex ruinis Civitas surrexit, Tua Pictate Summi Numinis Tempia adtolluntur; Tua Munificentia pro ligneis lapideæ moles & tecta surgunt; Tua Misericordia oneribus levantur subditi, atque auream ubertatem velut in Saturni Regno hilares agnoscunt.

Et hoc Tuum indefinenter de populo Tuo bene merendi, quod verum boni Regis exemplar est, studium, quanto bonarum artium jubare coruscat! Tibi uni, si cui, inter Magnos Europæ Reges, doctæ Minervæ cura est, cujus lepore captus inter sublimes Animi Tui cogitationes hæud postremam curam restituendis Studiis inpendisti. Norvegiam, Gymnasii Dronthemii & Christianiæ excitatis, excolis. Academiam vero Hafniensem, conditam & ornatam a Majoribus, Tua munificentia ex cineribus redivivam, ultra pristinum exhibis splendorem, non modo præscriptis legibus, concessisque immunitatibus excolens, sed & amplissimis honorariis invitans excellentes doctrina & ingenio viros, ut & Academiam

* * *

Haf-

D E D I C A T I O.

Hafniensem ornent atque eruditionis suæ radios ex Aquilone in longe diffitas spargant regiones.

Itaque, ut opinor, jam nemo inficias iverit, vix potuisse Monarchæ digniori hoc qualecunque Opus meum offerri, quam Sacratæ Tuæ Majestati. Sed tamen est aliquid amplius, quod baud vana me spe delectat, fore, ut non ingratum Majestati Tuæ se sistat Opus hoc Numismaticum. Haud ignotum est Orbi Erudito Regium, quod Hafniæ est, Museum, tam Rerum Naturalium quam Artificialium copia abundans, quodque typis Regiis luculenter expressum & descriptum Oliger Jacobeus & Johannes Laurentius ediderunt. Hanc vero Regiam Antiquitatis & Novitatis suppellectilem, a Majoribus congestam, exquisita non modo liberalitate sed & judicio insigni auxit egregie Regia Tua Majestas, coëmtis ab hæredibus Illustrissimi Christiani, Comitis de Danesciold in Samsoe &c. (qui, ad omnia maxima natus, multis flebilis occidit, cujusque ad nomen etiamnum ingenuisco) non modo omnibus Membris Veteribus & Libris MSS. insigni Veterum Auctorum, Græcorum Latinorumque, Thesauro, sed & instructissimo ejusdem Nummophylacio, quod multis, etiam rarissimis, Græcis Romanisque abundabat monumentis. Hoc scilicet unum videbatur deesse Supellectili a Majoribus congestæ, in qua ipsi quidem illi, plurimique alii Principes, in auro & argento fulgebant, priscorum quodque Danorum Norvegorumque Principes in suis monetis spectabantur, sed rara erat Græcæ artis & Romanæ potentiae copia. Nunc vero & plurimi Macedoniae, Syriae, Ægypti aliorumque Græcorum Reges, in numismatis suis miræ artis sese sistunt, & præterea adparent Imperatores Romani, a fundatore immensi istius imperii Julio Cæsare, usque ad Imperii decrements & captam a Gothis Romam, a Saracenis Constantinopolim; multarum præterea Urbium Græcarum visuntur numismata, & imprimis insignis & copiosa Familiarum Romanarum Collectio suspicitur.

Nummi itaque Familiarum Romanarum, quum Operis nostri, (quod sub Augustissima Regiæ Tuæ Majestatis Tutela nunc in lucem exit) impleant omnes paginas, non est quod dubitemus, quin facilem aditum ad Majestatem Tuam Regiam hic noster conatus sit inventurus, atque benevolam istam Umbram, qua Regna tot gaudent Aquilonis & exsultant Artes Humaniores.

Lugduni Batavorum,

Kal. Nov. 1733.

LECTO.

LECTORI.

BI primum, pulsas ignorantiae tenebris, lux literaturae elegantioris adfulsit, certatim undique exorti sunt, qui ex libris, marmoribus, aliisque monumentis antiquis, sepultam rerum antiquarum memoriam excitarunt, atque situ, squallore, & ruderibus obruta Veterum inventa, res gestas, & memorabilia in lucem protraxerunt. Neque in eo Antiquitatis studio minimam partem sibi vindicarunt Numismata Antiqua, quibus Graeci Romanique fuerunt soliti Regnorum & Reipublicae, Regnis quandoque pluribus potentioris, illustriora facta exprimere. Inter quos, omisissis illis, qui in ipsis reviviscentium Literarum incunabulis conati magis aliquid sunt quam perfecerunt, nonnulli universam Rei Nummariae Veteris suppellectilem studio suo complexi sunt, alii, ad peculiare ejusdem nobilioresque partes animum adjecerunt. Illustres in priori genere exstiterunt Wolfgangus Lazius & Hubertus Goltzius. Lazii labores, rudes magis, neque ad umbilicum perducti, non magni sunt momenti, & omnino exiguus tanti moliminis est adparatus, quem nobis reliquit. At Goltzius uberrimam dedit segetem, neque modo omnes qui praecesserant longe superavit, sed & plurimis, qui, in tanta antiqui metalli abundantia, post ejus tempora in hoc studio versati sunt, palmam praeripuit.

Qui partes vasti hujus Studii adtigerunt, longe plures, Reipublicae Romanae vel Imperatorum nummos edendos atque explicandos sumserunt, vario successu, prout scilicet cujusque ferebat industria & eruditio. Nomina illorum in promptu sunt, omniumque merita satis nota, ut de singulis examen instituire necesse haud sit.

At nostris temporibus, qui maxime hujus Eruditionis amatores publicamque fidem sibi devinxerunt, non tam explicando, quae ab aliis jam edita erant Numismata, sed nova & inedita proferendo, duo exstiterunt Heroes incomparabiles; Johannes Foi-Vaillantius, natione Gallus, & Andreas Morelius, Helvetus. Et Vaillantius quidem sumtibus Regis Christianissimi iteratis vicibus Italiam, Graciam, aliasque terras pervagatus, immensam vim nummorum omnis generis secum in Patriam retulit, unde non Regis modo sui sed & privata multa insigniter ditata fuerunt Musea, unusque omnes, qui-

cunque simile iter studio pari fuerunt ingressi, longe post se reliquit. Neque mirum, si Regio instructus auxilio, & vim secum adferens cuncta expugnans pecuniæ provinciam sibi datam præclare administravit. At vero Andreas Morellius suis inpenfis lustratis Europæ præcipuis partibus, Vailantium nequaquam in cœmendis atque comparandis nummis æquare potuit; verum idem, instructus scientia delineandi accuratissime typos numismatum, rariora quaque ex omnibus, quæ universa Europa lustravit, Museis, singulari arte & industria collegit, Goltzio ea in re æquiparandus, si non præferendus. Itaque magni ejus viri exemplo excitatus, animo agitavit magnum Opus, per sæcula victurum, idque omnibus eruditis pleno adfensu comprobandum promisit. Constituit enim universam Rem Nummariam Antiquam aliquot comprehendere Voluminibus, sic ut edita quidem numismata ad fidem & exemplaria eorum, quos ipse viderat, examinaret, inedita vero plurima, imo innumera, adderet, non modo ex illustrioribus Europæ, ut dixi, Museis, sed præcipue e Gaza incomparabili Regis Christianissimi, in qua scimus complures annos eundem infumsisse, ut typos nobiliores calamo exciperet atque delinearet, parturiens Opus omnium Antiquariorum votis satisfacturum. Constitutus ibidem in Galliis edidit libellum, in quo exposuit, qua via quaque ratione vastum hoc Antiquitatus Pelagus ingressus, divitias suas publici juris facturus esset. Inscriptis libello titulum, *Specimen Universæ Rei Nummariæ Antiquæ*. Profectus postea in Germaniam (Gallicam enim ejus fortunam norunt Eruditi, neque ipse siluit) Specimen idem ad prelum revocavit auxitque; neque tamen Vir Optimus, Germana quamvis fide præditus, stare promissis suis potuit. Corruptus enim hemiplexia, & quidem inutilem circumferens dextram manum, vacare amplius delineationibus nummorum haud potuit, neque parum sufflaminatus fuit ardor Viri egregius. Sed neque sic de successu desperavit. Et quidem primum constituit edere Nummos Consulares, deinde Imperatorum; quod quidem videbatur minori negotio posse perficere, quoniam habebat jam æri insculpta, suis nescio an Thomæ Fritschii, Bibliopolæ Lipsienfis, inpenfis, manu certe J. G. Mentzelii, omnia Consularia Numismata, ut & duodecim Imperatorum, qui primi in ista Dominorum Orbis serie existunt. Hoc suum consilium, & quo pacto rem veller exequi, per Epistolam aperuit Jacobo Perizonio, ex qua ipsius Morellii verba, quoniam rationem instituti ejusdem unice declarant, hic inferenda censui. Sunt vero hæc:

„ Ex altero scilicet Specimine Lipsiæ edito satis liquere puto, quibus obstaculis a proposito meo in Gallia fuerim dejectus, de quo in præsens vel propere, terea non plura, quod mali perpeffi author præcipuus jam tum in locum suum abierit, mihi que sufficiat REGEM MAXIMUM me Clementissimo suo alloquio fuisse dignatum, tandemque in Patriam reversum tanta insuper beasse gratia, ut Regia illa munificentia etiam malevolorum quorundam excitaverit invidiam.

„ Ex Gallia interim in Germaniam mirâ fortunâ delatum ad persequendos, & ad exoptatum finem perducendos labores summe exstimulabat in Specimine meo pag. 32. memoratum ac promissum auxilium. Quod vero cum primitias non superaverit, intermissique aliquandiu spes, Magni Patroni casu penitus fuerit sublata, egoque sic derelictus in maximam sumptuum incidere jacturam, non modo languescere cœperunt labores mei indies, sed & tantus exinde mœror animum occupavit, ut ante triennium hemiplexia ta-
 „ ctus, totius Operis filum abrumpere fuerim coactus. Inde vero mihi paulo reviviscenti animum denuo adjecit Illustrissimi Comitis Schwartzburgici
 „ Clementia, qua huc usque fruor singulari, eaque factum est, ut mihi dexteri lateris usu privato adjunctus fuerit M. Christianus Schlegelius, qui verba
 „ & dictata mea calamo exciperet.

„ Memo-

L E C T O R I.

„ Memorata hæc tanti ponderis apud omnes benevolos Lectores fore confido, ut ad commiserationem potius commovere valeant, quam eosdem in ea relinquere persuasione, quasi susceptum opus levi neglexerim animo.

„ De primo satis: alterum quod attinet, penes me quidem constitueram, Imperatorum nummos cæteris præmittere, horumque jam ultra quingentas tabulas sculpi feceram, sed cum integram seriem nondum constituerent, ipsæque delineationes in hoc meo statu amplius dare proflus nequeam, non exiguum inde labori accrescere difficultatem facile deprehendi. Ad Nummos Consulares ergo animum adjeci, eo cum maxime perductus, quod Imperatoris non solum tempore priores, sed & delineati, sculptique jam essent, meque in antiquissima Helvetiorum Republica nasci contigerit: hinc statui, nummos summiæ, quæ unquam fuit in Orbe terrarum, Reipublicæ primum in lucem proferre, ad reliquas operis partes dein progressurus, si DEUS vitam viresque concesserit.

„ Hocce autem institutum eo usque perduxì, ut nihil prælum morari possit, quam munda jam exarati Operis descriptio, in quo verba Patinianæ editionis per omnia retinui, ubique tamen notas, cum novis observationibus, & ubi opus fuit, etiam correctiones adjeci. Religio quippe mihi fuit incomparabilis Fulvii Ursini, cujus summi Viri memoria omnium venerationem meretur, cujusque librum Scaliger Divini elogio affecit, auctoritati quicquam detrachere, quod eo gratius futurum spero iis, qui veteri editioni jam assueti sunt. In tabulis æreis ordo & numerus Patinianus servatus est, ita tamen, ut iis semper fuerint insertæ accessiones novorum nummorum, qui suis notis distinguuntur, hocque certo promittere possum, omnes delineationes, sculpturasque ad fidem ipsorum nummorum tam accurate elaboratas esse, ut benevolis Lectoribus sese ipsas sint commendaturæ.

„ Nummi Consulares Goltzii ordine alphabetico ad finem Operis adjecti sunt, sicut libri Apocryphi Canonici, quia dubiæ sunt fidei, & major pars haud incertas notas falsitatis præ se fert, licet multo labore illorum explicationes tentaverint Viri Illustres, Erizzo, Pighius alique, quorum lucubrationes addere placebit; etiamsi ingenii lusus sint, in iis tamen multa discenda rem nummariam perscrutantibus se objiciunt.

„ Hæc omnia aperire placuit, quia ad me relatum est, elegans Opus de Nummis Consularibus ad editionem festinare Amstelodami in Typographia Huguetanorum, & quia Author in Re nummaria nulli secundus, & Valentissimus Valens est, (cui inferiorem me agnosco) Respublica literaria de Nummis Consularibus multo plura comparabit, quam hucusque apparuerunt, palmam vero labor ipse sibi tribuet, quæ & benevoli Lectoris erudito judicio subjecta sit.”

Ex hisce Morellianis patet ratio instituti ejus, voluisse videlicet illum ita edere Nummos suos Consulares, ut præmissis tabellis Numismatum, in morem Fulvii Ursini & Caroli Patini, eorundem labores & explicationes recuderet, suas vero Notas & Animadversiones adderet, tum ad editos ab iisdem nummos, tum ad tunc primum a se edendos. Idque mihi clare patuit, postquam nactus fui ipsum exemplar ab Optimo Viro, ut usui suo interserviret, comparatum; id videlicet constat erat ex duobus exemplaribus editionis Ursino-Patinianæ, sibi invicem & in charta pura conglutinatis, sic ut passim post explicationes eorundem pura relinqueretur charta, in qua Animadversiones suas scribere destinaverat Morellius. Verum pura adhuc plane erat, nec ullo in loco conscripta, nisi quod ad figuras nummorum, sive eorundem typos, hic illic in margine adscriberentur pagina operum Spanhemii, Ericii, Pighii, Oizelii,

* * * *

Begeri,

L E C T O R I

Begeri, &c. in quibus videlicet pro cuiusque instituti ratione de iisdem nummis ageretur. Quod patet eo studio a Morellio factum fuisse, ut in conscribendis animadversionibus suis examinaret, quid de nummorum istorum typis Viri illi sensissent. Sed simul manifesto mihi patuit, conatum ipsius Morellii adhuc in herba fuisse, neque paratum in scriptis habuisse Opus suum, sed animo conceptum, morbisque deinceps, fatoque huic Antiquitatis Studio funestissimum impeditum, nobisque ereptum, non potuisse perficere destinatum Opus, quod multis sumtibus laboribusque eo usque confecerat.

Ego quidem, a juventute miro Antiquitatis & quidem hujus generis, in quo ipsos praesentes Heroas, Duces, Imperatoresque antiquos mihi adesse credebam, tactus studio, antequam aliquid suspicari poteram de hisce Consularium & Imperatorum nummis, ari jam insculptis studio & sumtibus Andreae Morellii, utrum scilicet superessent istae tabellae, lecto eximii istius Viri Specimaine Rei Nummariae, non modo summo peregrino indolui ereptum nobis Morellium, & morte ejus tantam bonarum rerum copiam; sed, incredibili ictus desiderio, si quo modo refarciri istud damnum posset, mecum circumspicere coepi. Ab eo itaque tempore non destiti undique colligere Veteris Aevi omnis generis Numismata, neque sumtibus ea in re neque laboribus ullis parcens; & quum didicerim, omnes fere eos, qui haec Vetera Numismata illustrant, Romana plerumque, quaeque ad Imperatores pertinent, tractasse, a Graecis vero abstinuisse, vel jejunas sane, si quas protulerunt, eorundem dedisse explicationes, ad Graecorum praecipue collectionem explicationemque me accingere coepi. Et quidem haud ingratum ferculum Orbi Erudito arbitrabor fore, si omnia Graecorum Regna vetusta, singulorumque Regum nummos editos & praecipue ineditos, omnes ad veram metalli magnitudinem, a peritissimo aetatis nostrae Pictore delineatos, neque minore artificum cura in aë incisos, publice cum Commentariis meis exponerem; jamque mihi ad ducentas tabellas (tot enim Thesaurus hic Regius complectetur) sumtibus meis elegantissime pictas & adcuratissime sculptas, vix octava pars sculpenda restabat, quum forte Amstelodamum quinquennio abhinc profectus, apud Wetstenius & Smith ibidem incidi in tabellas areas Morellianas, quibus Consulares hi Nummi Imperatorumque, ut dixi, duodecim priorum continerentur. Tabellae haec post excessum Morellii in mercatoris librarii Fritschii manus pervenerant, a cujus haeredibus Wetsteniis fuerant venditae. Non aliter quam Thesauro invento gestiebam, exultabam, laboremque Morellii hunc, quem intercidisse penitus putabam, Lucina mea dignissimum existimavi. Quod quidem Morellii Opus quanti ipse faciam, ex eo aestimare omnes volo, quod tantisper seposito Thesauro meo Regio, in quem tamen sumtus haud mediocres a me profusi erant, protinus Morelliani Operis hanc curam arripuerim, meumque commodum postposuerim alieno. Indignum scilicet arbitrabor, diutius Manes Viri Optimi debita laude, torque laborum curarumque fructu, carere; quibus, communibus permotus studiis, velut flores & libamina spargere atque fundere gestiebam hosce, quos jam perfectos, Lector benigne, cernis, Commentarios. Exemplo itaque manum iis admovi, quumque profectus quosdam feceram, protinus typothetis tradidi, maximam deinde partem (ut, qui me norunt, sciunt abunde) interea dum prela fervent, pertexui, securus quidem quibuscunque studiis Eruditi hoc meum Opus sint excepturi, firmus interea meipsum meaque omnia in communem impendere utilitatem.

Et quidem in praesens ratio exigit, ut, edito hoc Opere, quod Nummos Consulares, sive Familiarum Romanarum spectat, quaedam de hoc genere nummorum, deque Editoribus eorundem proferamus. Hubertus Goltzius, Heribolitanus, primus omnium (nam tyrones lubens praetereo) numerosam & spectat-

L E C T O R I

ſpectabilem Conſularium Nummorum collectionem edidit. Et is quidem, quum Faſtos Urbis Romanæ concinnaret, eosdem paſſim nummis, nomina Magiſtratum clarorumque in Republica virorum, gerentibus, exornavit, adeoque illam partem Operum ſuorum Faſtos inſcripſit. In magnifico hoc Faſtorum ejusdem apparatus duo conſideranda veniunt. Primo quidem Goltzium publicaffe & diſpoſuiſſe nummos ſuos non ordine annorum, quibus cuſi videntur, ſed quibus illi, quorum nomina inſcribuntur, ſummos in Republica honores geſſerunt. Quod non obſervatum quibusdam anſam erroris præbuit. Alterum, propter quod plurimis male audit Goltzium, id eſt, quod ad inplendos Faſtos ſuos numero nummorum, haud paucorum typos ipſe videatur finxiſſe. Neque tamen defuerunt, qui Goltzii partes ſuſceperunt, & contra Carolum Patinum, qui inprimis fidem Goltzii oppugnavit, defenderunt. Inter eos præcipuus eſt ipſe Vaillantius, qui omnia Goltzii Numismata, ut vera, recepit, in libro ſuo cæteris immiſcuit, atque contra Patinum pronunciavit. Quid Vaillantium eo impulerit mox dicturi ſumus. Aliam tamen ſententiam videtur foviiſſe Morellius noſter, qui propterea, quaſi Apocryphos (ut ipſe loquitur) ad calcem Operis ſui rejecit illos Goltzii nummos, quos vel ipſe vel alii Antiquarii in Cimeliis nondum obſervaverint. Goltzianos nummos tanquam veros conſideravit quoque Annalium Urbis Romæ inſignis conditor Stephanus Vinandus Pighius, ſparſimque in Opere ſuo explicationes eorundem interſeruit, pleraſque frigidas, ut facile agnoſcas ad cæteram Viri ſamam cognitionem huius ſupellectilis non fuiſſe. Plus in Antiquis hiſce Monumentis valuit nobilis Venetus Sebaſtianus Erizzo, ſive Ericius, qui & Erinaceus quibusdam dicitur. Is multa præclara Imperatorum Romanorum numismata, Græca & Romana, buxeis tabellis, non valde artiſticioſe ſculpta, primus edidit, additis Obſervationibus non ſpernendis, iis certe temporibus. Nummis Conſularibus idem partem voluminis ſui dicavit, datis ſimiliter Obſervationibus, ſed non additis nummorum ectypis, quod videlicet non tunc primum in lucem prodirent, ſed jam ante a Goltzio publicati eſſent. Is Ericius itidem quæcunque ibi ex Goltzianis numismatis explicat, veluti genuina atque revera a Goltzio in Cimeliis viſa atque obſervata, conſiderat. Nobis Morellii placet ſententia, tamdiu inter dubiæ fidei nummos, quos mere Goltzianos vocamus, poni debere, donec veri eſſe deprehendantur. Quo ipſo nolim inſicias ire, plurimos a Goltzio viſos fuiſſe revera, qui jam ſint deperditi, adeoque inveniri inter illos Goltzianos, qui fidem mereri videantur. Imo docuit quotidiana experientia nonnunquam contingere, ut rarior quidam nummus ex obſcuro angulo emergat, præbeatque ſe ſuſpiciendum ad celſiorem evectus locum, prout contigit in Cornelii Cethegi denario, quem viſum a ſe in Specimine ſuo produxit ipſe Morellius. Quis vero neget, poſſe accidere in pluribus, quod in uno accidit? Nos quoque in Commentariis noſtris, quos ad Goltzianos iſtos nummos addidimus, non raro pro eodem ſtetimus, atque nummos quosdam in cenſum genuinorum recipi poſſe exiſtimavimus; de quo inſpici poſſunt, quæ a nobis in ipſo Opere prolata ſunt pagg. 117. a. 218. a. 232. b. 301. a. 616. a. 618. a. 622. a. 632. ubi fidem Goltzii in denario Bruti aliisque ſtabilivimus. Sed tamen tantus Goltzianorum nummorum eſt numerus, qui nuſquam obſervantur, quorundam quoque non injuſta velut ſubditorum ſuſpicio, ut a Morellii ſententia nequaquam diſcedam, donec ejusmodi nummi inveniantur. Interim, juxta præſcriptum Morellii, Ericii adjecimus explicationes, a nobis Latine (nam Ericius Italo ſermone ſcripſit) verſas, & omnia Goltzii quoque numismata (ſi forte aliquot ex iis vera deprehendantur) brevi explicatione dignati ſumus.

Poſt Goltzium Fulvius Urſinus nobilem ingenii & eruditionis ſuæ ſæctum

***** 2

edidit,

L E C T O R I.

edidit, quem inscripsit Numismata Familiarum Romanarum. Opus vere aureum, & quo elogio illud ornavit Josephus Scaliger, divinum. Aliam & diversam a Goltzio viam ingressus fuit Ursinus. Neque enim per Fastos, sed Familiarum sive Gentium nomina, ordine alphabetico digesta, Opus suum concinnavit. Numismata nulla, nisi quæ vel ipse possidebat, vel oculis suis usurpaverat, publicavit, eaque omnia eleganti sane & docto Commentario, qui primas inter plures viri ejus eruditos labores tenet, illustravit.

Quum vero jam rarior Ursini liber evassisset, Carolus Patinus, Vir Numismatico studio promovendo natus, iterum ad prelum revocavit, multis numismatis suisque ad illa observationibus auctum. Sed nescio qui factum sit, ut in illa Patiniana editione quædam, quæ a Fulvio Ursino scripta erant, desiderentur.

Post hosce Rei Numismaticæ Treviros eidem simul studio sese accinxerunt Joannes Foi-Vaillantius Bellovacensis & Andreas Morellius Helveticus. Vaillantii merita in Rem Numismaticam, tot editis voluminibus, tot publicatis nummis, tot ex Oriente, Græcia, Italiaque advectis, majora sunt, quam ut levi præconio defungar. Sed & Morellii candor insignis, artificium in delineandis singulari, suscepta huic studio illustrando itinera, cognitio singularis, quæ illi longo & assiduo tempore patuerunt, examinanda in otio, Imperatorum, Regum, Procerum, privatorumque Musea, aliaque multa experientiam tantam dederunt, ut parem vix quemquam, superiorem videatur habuisse neminem. Jam a longo tempore Thesauro suo Numismatico, quo universam illam suppellectilem complecteretur, insudaverat Morellius, & inprimis in eo erat, ut Familias Romanas, post Ursinum & Patinum insigni augmento locupletatas, edendas susciperet, habebatque omnes hasce delineationes, forsân ipsas tabellas quoque sculptas, in promptu, sed crudas (ut videtur) cogitationes, neque adhucdum in chartam conjectas explicationes. Emulationem idem studium rei ejusdem excitare solet, apud quosdam insuper invidiam. Vaillantius, qui itidem ad Familiarum Nummos animum adjecerat, prævenire Morellium studuit, & prævenit. Missis enim ad Batavos Commentario suo, ibidem Huguetanorum opera & sumibus edi curavit. Itaque & ipse liber procul a conspectu auctoris inpressus fuit, & tabellæ nummorum ibidem ex Goltzianis, Ursinianis, Patinianisque, additis quibusdam, quorum typos Vaillantius transmisserat, a Ludolpho Smids concinnatæ fuerunt.

Ut festinatum hoc Vaillantii fuit Opus, sic vestigia nimium festinantis haud rara passim inveniuntur. Judicia inde asperiora de hoc Opere apud Perizonium & ipsum Spanhemium inveniuntur. Quibus ego diutius haud inhaerens rationem, quam in edendo sibi proposuerit Vaillantius, pandam. Ordinem quidem Familiarum, quem tenebant Ursinus & Patinus, secutus est, sed ita ut iret in singulis Gentibus per cognomina Familiarum, sic ut ordine alphabetico nummi singularum Familiarum se invicem insequantur. Jejuna fuisset ejusmodi dispositio, nisi large nummos suppeditasset ubertas Goltziana. Omnes itaque nummos Goltzianos tanquam genuinos in partes suas advocavit Vaillantius, & veluti primipilares milites hastatosque in ordinibus suis disposuit, phalangem nummorum Familiarum Romanarum editurus, præ manipulis illis, qui hæcenus Ursini atque Patini ductu prodierant. Verum magnus obex erat superandus, querendaque explicatio, quæ firmaret novum hoc & suspectum eruditorum gregi subsidium Goltzianum. Hanc itaque difficultatem ut amoveret, largiter de jure cudendæ monetæ disseruit, quod non modo cum consulibus, prætoribus urbanis, ædilibus curulibus & plebejis, tribunis plebis aliisque communicat, sed & triumviris mensariis, ut & triumviris sacris conquirendis & donis persequendis, & nescio quibus magistratibus Urbanis adsignat;

L E C T O R I.

adsignat; quum tamen liquido constat in Urbe apud solos Quæstores Urbanos & præcipue Triumviros monetales (qui inde nomen & titulum acceperunt, quique numero deinde aucti, aliquamdiu Quatuorviri dicti fuerunt) jus signandæ monetæ fuisse.

Maluit Morellius Ursini Patinique vestigiis insistere, neque solum ordinem eorundem sequi, sed & non alios recipere nummos, nisi quos ipse examinasset, & de quorum genuitate constans apud Antiquarios esset adprobatio. Inter alios, quos Operi suo idem inseruit nummos, inveniuntur quoque publicati quondam a Gorleao, quem harum elegantiarum spectatorem nobilem, possessoremque insignem, Fundum Numismatum adpellare solebat Josephus Scaliger. Monetariorum notas, varietate insignes, pro matricum innumera multitudine, inprimis continent nummi illi Gorlæani, cujus liber haud obvius esse solet. Præterea magnum nummorum numerum, quos alii non observaverant, quosque in variis Cimeliis Museisque detexerat, ipse addidit Morellius, qui passim literis A. B. C. &c. distingui in tabellis ejus solent ab iis, quos post Ursinum Patinumque in lucem revocavit. Denique haud parca manu adpersit nummos Colonialium, in quibus nomina Romana inveniebantur, quod facere noluit Vaillantius, quoniam non proprie ad Familias ista nomina, utpote libertinorum plerumque, spectare solent. Quod tamen omnes illi, paucissimis exceptis, ante Morellium nostrum fuerint inediti, gratia ipsi pro detectis, qui in obscuro latuerunt, habenda est, quum vel inde insigniter Vaillantii egregius de Colonialium nummis liber augeri possit. Ursinus nummos omnes non ediderat iusta & exacta metalli ipsius magnitudine, sed longe majores, quod omnino improbandum putem; itaque minori forma sculpi curarat Patinus, sed æquali omnes magnitudine, æreos primi, secundi, tertii moduli, argenteos, etiam denarios quinariosque; addita tantum nota numerali, ex qua magnitudo iusta deprehendi posset. Morellius, exacta ad nummorum fidem cura & elegantia delineandi, qui ante se similia ediderunt, omnes superavit, magis ad distinctionem magnitudinis attendit, sic ut ærei argenteique nummi, asses, semisses, quadrantes, denarii, quinarique statim primo adspectu dignosci facile possint; sed tamen, quod factum nolim, quodque semel dixisse suffecerit, omnes in genere tertia sui parte majores, quam revera sunt, delineavit, quod, ut puto, non viderentur alias figuræ tam exiguis orbiculis, ut denariorum quinariorumque esse solent, includi posse.

Atque hæc sufficiant de studio, quod nobilissimæ huic Antiquitatis parti, quæ ad Familiarum Romanarum Numismata spectat, impensum fuit a viris summa laude dignis ante Vaillantii Morelliique nostri labores, deque Vaillantii ipsius Morelliique consilio & operibus. Post eosdem alii hanc palæstram ex professu ingressi non sunt, nam Ezechiel Spanhemius quidem, vir stupenda eruditionis, non nova & inedita Familiarum dedit Numismata, sed quæ erant edita, & ipsos Goltzianos quoque nummos, ad propositum suum adcommodavit, atque sic de Utilitate & Præstantia Numismatum antiquorum opus longe nobilissimum procudit. Quæ hoc in genere observavit illustravitque Jacobus Perizonius, numero non multa nec mole magna sunt, sed docta mehercule & fama Viri digna. Laurentius Begerus in Thesauro Brandenburgico declamatorum magis egit quam explicatorem, eaque tantum vulgavit Familiarum numismata, quæ in Thesauro eodem inveniebantur, jamque ante ab Ursino Patinoque vulgata erant. In Floro, quem pro parte edidit nummis constipatum idem Begerus, Goltzianos largiter admisit, easque passim dedit interpretationes, quæ placere paucis, ut puto, poterunt. Ex Thesauro denique Saxo-Gothano nuperrime, & dum nostri Commentarii prelum fatigarent, aliquot nummos ad has elegantias spectantes visendos præbuit, eruditissimus

* * * *

ejus

L E C T O R I.

ejus editor Christianus Sigismundus Liebeus, quos ibi cum reliquo spectabilis hujus Antiquitatis adparatu harum lautitiarum cupidus lector inveniet.

Accedo jam ad Lucinam nostram, ut Lectorem edoceam, quæ nostræ in hoc Opere Morelliano partes fuerint. Nudas nacti sumus Tabulas, tanquam ex naufragio ereptas; a Morello, qui edere destinaverat, nullum prorsus subsidium ulterius, nam, sive aliquid in schedulis, quod perierit, adnotaverit, sive animo conceperit, in chartam vero nondum retulerit, nihil prorsus ad nos pervenit. Hinc Spartam hanc, quasi nostram, exornare cœpimus, & quidem quæ Morellius in Epistolis ad Perizonium de quibusdam nummis perscripserat, quæque ad quæsitam ejusdem Vir ille Doctissimus responderat, suis locis inseruimus, nostro ibidem judicio addito, & ad Goltziana Numismata, quod patet voluisse Morellium, Ericii quoque passim interferuimus explanationes, quibus crebro Historia Romana illustratur. At in explicandis ipsis Nummis Familiarum, a Fulvio Ursino Patinoque, aut ab ipso Morello nunc primum productis, eam infusimus operam, quam præstantissimæ huic Rei Numismaticæ parti & antiquitatibus nobilissimis Romanæ Reipublicæ deberi credebamus. In singulos itaque nummos, prout res postulabat, Commentarios nostros parciore uberiores dedimus; in quibus inprimis ad hæc tria attendimus; a quo nummi singuli cusi fuerint, quo tempore, quidve typi eorundem contineant. Respectu eorum, a quibus cusi nummi fuerint, inquirendum fuit, quo jure id fecerint; unde sapissime quoque contigit eruere, quo anno signati nummi fuerint, sive asses semissesque, vel antiquiores vel recentiores, sive denarii quinariive, quum aliquot sæcula stetisset Urbs Roma, antequam auro argentove signato uti inciperet. Typi vero horum nummorum plerique inprimis sunt illustres, causamque nobis dederunt inquirendi in vetustatem nobilitatemque Gentium Familiarumque Romanarum, Virorumque in Republica illustrium præclara facinora, aliaque Urbis publicæ & singulorum privata decora, quorum ad ipsos nummorum typos larga passim adfertur copia. De quibus singulis pauca in præfens dicenda sunt.

Romani, postquam, ad Græcorum morem, nummo signato uti inceperunt, per quinque fere sæcula æs solummodo huic usui destinantur, massamque ejus metalli in varias partes ponderaque diviserunt, ita ut asses duodecim haberent unciarum pondus, semisses dimidium ejusdem, & sic in reliquis. Itaque asses initio erant librales, semisses dimidiam libram pendebant; sed postea, manente eodem nummi pretio, sapius pondus æris imminutum fuit, prout temporum difficultas & filci penuria exigere videbatur. Nam assibus libralibus temporibus belli Punici primi sextantarii asses successerunt. Bello dein Punico secundo, Hannibale Romanos in Italia premente, facti sunt unciales, & denique, majore urgente necessitate, semiunciales lege Papiria introducti sunt. In assibus sæpe videre licet positam, ad latus navis, figuram quasi columnæ, utpote densioris literæ I. quæ est symbolum ponderis sive pretii, eaque figura sapius in aliis assibus inter duplicis Jani tempora eminet, pro qua litera S. in semissibus ad latera capitis, quod Jovis esse solet, navisque exprimitur, in reliquis vero assis partibus per globulos eorumque numerum pretium æris innui solet. Nec raro Jani gemini caput aliquo ornatu insignitur; nam præter illam pretii notam coronamque lauream, remis vel vallis quoque ornari solet, quod videlicet non usus modo coronarum & navigationis, sed & depalandi civitates, juxta quosdam ab eo deflexerit. Nonnunquam luna crescente caput tegitur, quod inter reliqua inventa anni dimensio ipsi quoque tribuatur. Idem Jani caput, quum barbatum semper fingatur in areis nummis, in denariis tamen argenteis Fontei sine barba illa hirsuta cernitur, solebant enim & Deorum habitum temporibus adcommo-
Pom-

L E C T O R I

Pompeji Magni adcommodatum adulatione temporis posterioris observatur, cujus generis luculentos testes ejusmodi asses servamus.

Postquam itersisset res Romana annos CCCCLXXIV. argento signato, & aliquanto post, videlicet A. U. C. DXLVI. nummo aureo, qui xxv. argenteos valeret, uti ceperunt. Nummum argenteum denarium vocabant, quod decem assibus æreis permutaretur, partes ejusdem constituebant quinarii & sestertii. Quinarius dimidia pars denarii, sestertius quarta erat, isque nummulus posterior tenuis admodum, nec ubique obviuus, notam HS. in margine, typumque Castoris, & Pollucis habere solet; quinarii nota Q. vel V. insiguiuntur, denarii vero notam X. passim exhibent. Ut ærea moneta, sic quoque argentea passa est mutationes; nam pretium denarii tempore belli Punici secundi auctum est, sic ut sexdecim asses valeret, unde quibusdam (quod notari debet) denariis ejus temporis nota XVI. adscripta legitur. Verum non diu hæc nota mansit, repetita priori, & manente novo tamen pretio. Imo post Cannensem cladem, ob argenti penuriam, adulterari cæpti sunt, quod ne postea accideret, videtur nonnunquam cavisse Senatus, ex arario publico assignato triumviris quæstoribusve argento unde cuderent, quamobrem puto quibusdam denariis inscribi EX A. P. sive *ex argento publico*. Pretium denariorum jam auctum augeri quoque fecit quinarii & sestertii pretia. Hinc tempore belli Punici secundi quinarius octo asses, sestertius quatuor valere cæpit, quod abunde docent notæ VIII. & IIII. iisdem inscriptæ, quamvis nummuli ejusmodi vulgares haud sint, quod paullo post hisce etiam sicut denariis pristina nota fœdierit. Ad A. U. C. CCCCLXXXIV. Goltzius aliique, antesignanum hunc magno numero secuti, revocant denarium C. Fabii Pictoris, notum in gente Fabia nummum, ex argento publico, vel ex auctoritate publica (utramque enim interpretationem ibi pati possunt literæ EX A. PV.) percussum. Id si verum esset, omnium denariorum antiquissimus foret, eoque nomine venerandus. Nos inviti tantam illi antiquitatem detraximus, & ad tempora longe posteriora revocavimus.

Quamvis Vaillantius ad stabiliendas interpretationes suas in nummos Goltzianos, innumeris magistratibus jus cudendæ monetæ assignet, constat tamen in Urbe non alios signasse pecuniam quam Quæstorem urbanum, & qui ejus rei gratia creati sunt, Triumviros monetales. Nam licet nonnunquam ædilium curulium & plebeis nomen in denariis adscriptum legatur, peculiari id ratione factum est, imo ut fieret Senatus consulto (quod passim adscribitur) opus fuit. Et hi triumviri monetales in republica Romana satis vetusti fuerunt, ut enim constat ex libello Pomponii de Origine Juris, jam ante captam Sardiniam is magistratus cæpit, creatique sunt triumviri monetales eodem anno, quo triumviri capitales, id est A. U. C. CCCCLXV. jam ante bellum Punicum primum, novendecim annis antequam argento signato uti inceperunt Romani. Horum muneri aliquid accessit temporibus prætoris urbani Marii Gratidiani. Quum scilicet avaritia quorundam ex justo denariorum pondere aliquid detraheretur (justum vero pondus erat, ut octogintaquatuor denarii è libræ argenti signarentur) resque ea ingrata admodum plebi esset, A. U. C. DCLXVII. lege ea de re cautum fuit, atque deinceps (ut Plinius loquitur) ars facta denarios probare. Quo tempore forsân triumviris ex publico argentum datum fuit, uti docuimus in Fani. Sentia, ad denarium L. Sentii Saturnini. Hic magistratus primus honorum gradus solebat esse, neque anni unius spatium excedebat, unde nobilissimarum familiarum nomina in iisdem leguntur, nam nonnunquam tres collegæ simul juncti in denariis æreisque monetis nomina ponebant, aliquando duo ex illis, sæpissime vero unius modo nomen legitur, addito, sed non semper, magistratus titulo. Ternarius horum fuit numerus usque ad Julium Cæsarem, quum is enim omnia augeret collegia, ut multis gratiam referret, quatuorviri monetales instituti sunt, sed sub Augusto ternarius

L E C T O R I.

rius numerus reductus fuit. Idem Augustus, divisus cum Senatu Populoque Romani Imperii provinciis, auream argenteamque monetam sibi retinuit, æream Senatui assignavit, propriosque illi monetales, qui dicti sunt triumviri monetales Senatus, quum reliqui Principis sive Cæsaris existerent. Inter quos, qui ante exstiterant Cæsaris, nonnunquam Senatus postea triumviri monetales facti fuisse videntur. Exempla triumvirorum, qui tempore Reipublicæ conjuncta in nummis nomina exhibuerunt, sunt in Q. Cæcilio Metello, Cn. Fulvio, & Livio Salinatore, in alio Cæcilio Metello, Antonio quodam, & P. Manio; in Q. Marcio, Appio Claudio, & T. Manlio; in Sp. Lucretio, Varrone, & Libone; in Carvilio, Ogulnio, & Vergilio. Duorum nomina exprimi videmus in denariis T. Manlii Torquati & Cn. Fulvii. Unius ubi tantum nomen occurrit, innumera sunt exempla. Inque nummis sub Julio Cæsare & Augusto cufis idem observare licet. Solebat vero hic magistratus nummos suos exornare vel ejus anni rebus gestis memorabilibus, vel majorum suorum vultibus, nobilitate, & claritate, vel patriæ antiquæ, unde Romam advenerant, quodam symbolo, vel denique magistratus sui nota, ut Junone Moneta, Vulcani capite, Ditis & Saturni &c. Quo vero typi simpliciores occurrunt, eo antiquiores censendi sunt denarii, nam luxuria quoque & ambitio haud parum in iis dominata fuit, atque, crescente luxu, typos denariorum splendidissimos nobis reliquit.

Dictatore Sulla auctus inter reliquos magistratus quæstorum urbanorum fuit numerus, sic ut viginti numero creati fuerint. Unde haud mirum, si plures denarii cum typis magnificis illo tempore eorundem cura ex officinis prodierint, nobisque forsitan contigit aliquot ex hisce novis Sullæ quæstoribus ex veteribus hisce nummis cognoscere.

Post Sullam C. Julius Cæsar rerum potitus, quum omnia fere augeret collegia & magistratus, pro triumviris quatuorviros monetales instituit, quorum nomina passim in denariis ejusdem agnoscuntur. Collegæ fuerunt in illo honore L. Æmilius Buca, C. Cossutius Maridianus, L. Flaminius, & P. Sepullius Macer, neque alii quatuorviri, qui vivo Cæsare denarios percusserunt, inveniuntur. Horum omnium typi, nummorumque, respectu titularum, qui ibidem Cæsari dantur, inscriptiones, quum in eo conveniant, ut pateat omnes cufos fuisse ultimo imperii Cæsaris anno, prout fusius adstruximus pag. 211. & 212. nos docent existitisse ante istum annum etiam sub Cæsare triumviros monetales, quorum nomina ex nummis eorundem mihi videntur fuisse M. Mettius, cujus nomen in scriptis Julii Cæsaris pro M. Titio videtur esse reponendum; L. Sestius, L. Livinejus C. F. Regulus, & denique L. Lucretius Trio, collega in illo honore Cordii Rufi. Imo si Goltzii nummos haud inprobemus, admittendi insuper sunt C. Trebonius, P. Cornelius Dolabella, & Q. Tullius, M. F. Cicero. Qui vero sub Cæsare pecuniam signarunt, præter magnificos ejusdem titulos, generis ex Venere nobilitatem, armaque in bello victricia, animi in pace moderationem & clementiam; Fastorum annique emendationem non raro expresserunt astri vel lunæ crescentis effigie, ut ita eundem Numæ æquarent, nam in gentis Marcie nummis; ubi capita regum Numæ & Anci exprimuntur, supra portum Ostiensem in quibusdam luna crescens depingitur, quod insignis ille rex annum per menses diviserit, ut videre licet pag. 266. a.

In Cæsare itidem, ut magnum historiæ monumentum, notari debet potestas signandæ monetæ quibusdam extra ordinem concessa. Quum enim is in Hispaniam, ultimo periculosissimoque bello contra Pompeji liberos proficisceretur, tutelam Urbis Lepido commisit, sub quo (teste Dione) sex, sive, ut alii volunt, octo præfectos Urbi reliquit, quorum summa ibidem esset potestas, sic ut & ludos curarent, & insignibus summis uterentur, & monetam suo nomi-

nomi-

L E C T O R I.

nomine signarent. Imo in urbem reversum Cæsarem altero anno potestatem eandem illis reliquisse idem auctor adserit. Duo vel tres hæcenus ex nummis innotuerunt, nobis vero contigit non modo sex, sed octo illos Urbi præfectos invenire, atque dignitatem illam & summam potestatem ex luculentis nummorum typis iisdem vindicare. Horum primus fuit A. Hirtius A. F. vir insignis, consulatu cum Panfa & mortis pro Republica obita communione nobilis, cujus egregii exstant nummi aurei. Secundus L. Munatius Plancus, vir fidei inconstantis, qui quum post Cæsaris mortem operam suam plurimum Reipublicæ vendidisset, tamen ad Triumviros transiit, & bonos destituit; hujus pariter nummi sunt aurei. Æreos nummos signarunt C. Clovius & Q. Oppius. Argenteos reliqui, videlicet L. Livinejus L. F. Regulus, L. Mussidius Longus, L. Cæstius, & C. Norbanus C. F. Flaccus, nisi quod sint rationes, quæ militant pro L. Valerio Flacco, ut pro L. Mussidio Longo substituat. Pro utroque quæ adferri possint rationes suis locis adtulimus, eligat ex duobus illis quem velit Lector, quem nolit expungat. Et fuerat quidem hæcenus ante Cæsarem inusitatus hic magistratus, quum nullus crearetur præfectus Urbi, nisi exiguo tempore, quum consules abessent propter ferias Latinas. Quæ vero passim de hisce præfectis diximus cerni possunt in Indice sub titulo suo & singulorum nominibus, nolumus enim citationibus has pagellas onerare, quum laborem conficiendi Indicis satis copiosi ipsi subire maluerimus, quam vel tyronibus vel operæ mercenariorum committere opus haud exiguae utilitatis. Nummum quoque insignem ipsius Lepidi, cum titulo præfecti Urbis, protulit Goltzius, qui tamen ad antiquariorum oculos nondum videtur pervenisse.

Cæsare de medio sublato quatuorviri monetales sub Triumviris R. P. C. manserunt, eorumque gratiam omnibus modis captarunt. Inde leguntur in nummis L. Clodius Macer, L. Livinejus Regulus, L. Mussidius Longus, P. Sepullius Macer, C. Vibius Varus, M. Voltejus M. F. & M. Voltejus L. F. Strabo, quibus addi ex Goltzio, si veri sunt nummi, possint Q. Cæcilius Metellus Celer, Servius Sulpitius Rufus, & P. Canidius P. F. Crassus.

Postquam victis adversariis rerum summa ad Cæsarem Octavianum pervenit, isque, adsumpto Augusti nomine, statum Reipublicæ tranquillum reddidit, duplicis generis factus est magistratus monetælis, iterum ad ternarium numerum reductus. Alii enim, a Senatu lecti, dicti fuerunt triumviri monetales Senatus, alii Cæsaris, ab ipso Cæsare constituti. Prioris generis in Opere Morelliano occurrunt P. Betilienus Bassus, Q. Ælius Lamia L. F. Annius, Apronius Galus, C. Asinius Gallus, C. Cassius C. F. Celer, Claudius Pulcher, C. Gallius, C. F. Luperus, M. Lurius M. F. Agrippa, P. Lurius M. F. Agrippa, L. Livinejus L. F. L. N. Regulus, C. Nævius Capella, T. Quinctilius Crispinus Sulpicianus, Ti. Sempronius Gracchus, C. Silius P. F. & denique Volusus Valerius Messalla. At ex Goltzio plures addi possent, videlicet, P. Annius Rufus, L. Apronius Cæsanus, Apronius Sifenna, M. Appulejus Sex. F. Sex. Appulejus Sex. F. A. Atilius Regulus, C. Calvisius C. F. Sabinus, C. Cæstius Camerinus, Ap. Claudius Ap. F. Pulcher, App. Claudius C. F. Pulcher, L. Cornelius L. F. P. N. Sulla, P. Cornelius P. F. Dolabella, P. Cornelius P. F. Scipio, M. Furius M. F. Camillus, D. Junius D. F. Silanus, Sp. Lucretius Flavius, M. Licinius M. F. M. N. Crassus, L. Munatius L. F. Plancus, M. Mæcilius Tullus, Sex. Nonius Quintilianus, C. Silius P. F. C. Sentius C. F. Saturninus, L. Valerius Catullus. Triumviri autem monetales Cæsaris Augusti hi nobis innotuerunt, M. Æmilius L. F. L. N. Lepidus, Paulli Æmilii frater, quem statuimus una cum illo & Scribonio Libone triumvirum monetalem fuisse, eumque, quem capacem imperii sed adspernantem dixit Augustus, quique (quod rarum in tali viro sub tyrannis) sicca morte senex sub Tiberio obiit.

*****

Præter-

L E C T O R I.

Præterea L. Antestius Gracchus, C. Antius C. F. Restio, C. Antistius Reginus, C. Antistius Vetus, L. Aquillius Florus, Manius Aquillius Manii F. Man. N. Florus, C. Caninius L. F. Gallus, L. Caninius Gallus, C. Coponius Primus, C. Hofidius C. F. Geta, L. Manlius Torquatus, C. Marius C. F. Trogus, L. Mescinius Rufus, P. Petronius Turpilianus, Q. Sicinius, C. Sulpicius Platorinus, L. Valerius Acisculus, L. Vinicius L. F. Hi plerique omnes res sub Augusto memorabiles, eo quo triumviri monetales fuerunt anno, signarunt, facundamque glorioforum typorum nobis abundantiam reliquerunt. Neque semper hi triumviri Cæsaris caput ipsius Augusti expresserunt, sed decora quoque familiarum suarum & res antiquas, sed memorabiles, prout in Commentariis nostris cerni potest. Verum ultra Augusti tempora laudabilis ille mos renovandi vetera & proavorum monumenta non duravit, quin nulli amplius post illum magistratus ejusmodi vel nomine suo vel titulo in nummis observantur. Falli enim illos, qui Æmiliæ gentis nummos quosdam sub Tiberio cufos arbitrantur, docuimus p. 645. Sed ne obliviscar Goltzianos addere Cæsaris triumviro, hi sunt, L. Ælius L. F. L. N. Lamia, M. Æmilius Lepidus Paulli F. P. Alfinius P. F. Varus, C. Caninius C. F. Rebilus (cujus patrem quatuorvirum monetalem sub Cæsare Julio idem fecit, ut & sub triumviris R. P. C.) M. Cocceus M. F. Nerva, Cn. Cornelius Cinna Magnus L. Cinna ex filia Cn. Pompeji Magni filius, C. Fonteus C. F. C. N. Capito, M. Lollius M. F. Paulinus, P. Sulpicius P. F. Quirinus, Quirini, sive Cyrenii ejus, qui procos. Syriam rexit, pater, P. Vinicius M. F. & denique M. Tullius M. F. M. N. Cicero. Et hi quidem, præcipue qui sub Republica curam monetæ signandæ præferunt, innumeras habuerunt officinas, ex quibus stupenda denariorum præsertim multitudo prodit. Singula vero officina videntur peculiares habuisse notas, quas notas matricum nomine adpellamus, quæ, utrique denariorum parti plerumque inscriptæ erant, sed incuria monetariorum sapissimè matricum notæ inter sese permixtæ & confusæ fuerunt. Incredibilis vis ejusmodi notarum adparet hodieque in denariis gentis Calpurniæ, Rosciæ aliarumque. Neque minor usus numerorum & literarum singularium fuit, sic ut pateat universi alphabeti literas olim ad discrimina matricum in iisdem sculptas fuisse. Errores monetariorum quum alios, tum nonnunquam in duplicandis nummorum typis observare licet, quum scilicet nummus, qui jam typum receperat, iterum incudi subjiceretur. Quantus autem eorum exstiterit numerus, qui adulterarint monetam, seges amplissima eorum denariorum, qui passim subarati vocantur, adhucdum superstes, quum minus metuant fornacem, quam puri & argentei, abunde docet. Avaritia & furto privatorum hoc factum fuit, raro enim publica fisci inopia Romanos ad illam necessitatem compulit, nisi tempore belli Punici secundi, quum tantum non funditus post cladem Cannensem sublata erat Respublica Romana. In rarioribus denariis nonnunquam conspicitur (quod & Morellius passim quoque expressit) inpressum altius aquilæ signum. Id didici factum fuisse in cunctis nummis rarioribus, qui olim exstabant in Museo Ducum Mantuæ. Neque modo in denariis & typis hisce Morellianis id observavi, verum obtulerunt sese mihi nobilissimi aliquot Syriæ & Ægypti Regum nummi Vaillantio haud visi, & in Thesouro nostro Regio publicandi, qui eandem aquilæ inpressam notam exhibent, omnesque exquisiti sunt generis. In aureis quidem numismatis aquila illa argentea est, ut & in ceteris, in argenteis vero aurea. Sed & in plurimis denariis & nummis antiquis circa inscriptiones observandum venit, non modo nomina propria nonnunquam disjuncta fuisse, sed & inscriptionem utriusque partis debere in legendo conjungi; imo, respectu loci, partem inscriptionis poni in circulo sive ambitu, reliquam vero partem alio loco, & in ipso nonnunquam typo quæri debere, quod

quod non observatum in denario quodam gentis Caniniæ frustra viros doctos fatigavit, qui veram lectionem haud invenire potuerunt, quoniam ad hunc morem, & ibi & alias plus semel a nobis illustratum, non adtenderunt.

Atque ita quidem in Urbe jus cudendæ monetæ proprie penes quæstores & præcipue triumviros monetales fuit. At extra urbem quæstores provinciales signare pecuniam solebant. Sic magna denariorum multitudo in Sicilia cussa fuit, nam & Lilybæi & Syracusis erant quæstores, quibus hæc cura impendebat. In Africa plurimi tempore belli civilis, quod ibi Scipio Metellus, & Cato Uticensis contra Cæsarem gesserunt; in Græcia plurimi, deflagrante incendio belli civilis inter Cæsarem atque Antonium & Cassium Brutumque. In Asia, Hispania, & ubicumque cum exercitu fuere duces Romani, quæstores eorundem pecuniam pro stipendio militari signabant; in quibus non raro Imperatoris speciosus titulus & tropæa, devictis hostibus, erecta cernuntur. In coloniarum nummis passim duumvirorum leguntur nomina, nonnunquam & ædilium, quin & sunt qui permissu proconsulis Carthagine a Sufetibus cusi ex inscriptione deprehenduntur. Cistophoris (Asia civitatibus, Laodicæ, Pergamo, Apameæ, similibusque propria hæc numismata grandiora erant) insculpta nomina inveniuntur Appii Claudii, Cornelii Lentuli, M. Tullii Ciceronis, aliorumque, qui ibidem cum imperio fuerunt. Denique observantur in denariis sæpe literæ singulares, quæ integras voces quandoque designant, ut & in nummis coloniarum, de quibus omnibus suis locis a nobis actum est; at vero quum solita illa æreorum sub Cæsaribus nummorum nota S. C. in argenteis cernitur denariis, semper aliquid singulare designare solet, & quidem ex Senatusconsulto eisdem cum illo typo signatos fuisse.

Constat inter omnes, nullum genus esse nummorum, ex quo major Antiquitatis notitia & locupletior varietas hauriri potest, quam Consularium sive Familiarum. Quæ cuncta si quis recensere & pro meritis extendere vellet, ingens nasceretur liber; quum vix ulla Romanæ magnitudinis pars sit, quæ non hisce nummis contineatur, ipsique nummi insuper plura doceant, quorum nullum apud veteres scriptores, deperditis annalium monumentis, vestigium existat. Singula vel levi digito adtingere longum foret, nec necesse, quum cuncta, quæ hoc Commentario nostro complexi sumus, uno obtutu Index Operis ante oculos sistat, sic ut quærentibus facile sese sint oblatura. Pauca tamen, prout memoriæ & subitæ cogitationi sese offerunt, recensere non inutile arbitror. Et primo quidem antiqua orthographiæ ratio sæpius ex hisce nummis deprehenditur. Alius in illis scribitur, qui Aillius vocari alias solebat. Asiagenis agnomen, pro quo vulgo Asiaticus dici solet, Scipioni vindicatur. Caisar antiquitus scribitur pro Cæsar; ut Coilius pro Cælius; Deidius pro Didius; Domitius pro Domitius; Foulvii & Fourii scribuntur, qui passim Fulvii & Furi; pariter Serveilius & Servilius, Cassius & Casseius in iisdem occurrit. Imo prout, teste Quintiliano, semivocales geminari non solebant apud Romanos veteres, sic Crasus invenitur scriptum in his nummis pro Crassus, Sula pro Sulla. Antiqui quoque dorsum dixerunt pro dorsum, unde Rubrii Dosseni dicuntur in Rubriæ gentis denariis. Adspirationem in litera ϕ . nonnunquam neglexerunt, unde Pilipus pro Philippus, non duplicata p. litera; denique pax pro pax scriptum in iisdem nonnunquam invenitur. Ipsa figura literarum antiquitatem aliquando redolet, ut liquere potest ex litera Q. quæ antiqua fuit pictura literæ K. accepta a Corinthiis, in quorum ut & colonorum eorundem Syracusanorum nummis sæpiissime ista litera observatur. Litera F. apud antiquos Romanos accessit ad literam Π . Græcorum, pede altero decurtato, & in orbem aliquantum a parte superna inflexo; quam ejus literæ scripturam observasse se quoque in Furiorum sepulcralibus monumentis nuper detectis scribit Vaillantius.

L E C T O R I.

Nunquam Romani res fœdas & Reipublicæ labem & turpitudinem inferentes in publica moneta signarunt, nec ab aliis signari passi sunt. Hinc plurimum falluntur illi, qui in gentis Marciaë denario memoriam fœdissimæ conjurationis, & abominandorum Bacchanaliorum rituum extirpationem invenisse sese existimant. Res maxime memorabiles, privata & publica decora, victuris hisce monumentis inpresserunt, vel si ipsi triumviri nihil magnopere, quo superbirent, in familia haberent, typos a nominis derivatione mutuabantur. Inde ad cognomina sua adludentes in nummis videas Acilios, Acifculos, Accolejos, Larifscolos, Pompejos Faustulos sive Fostulos, Renios, aliosque. Præsertim vero Romæ & deorum capita in parte nummi anteriore signabant, plurimum quidem, pro religione multorum numinum ex instituto Numæ (ut loquitur Tertullianus) demerendorum, nonnunquam etiam Saturni, Ditis, & inprimis Junonis Monetæ, quoniam hæc numina ærario & rei monetariæ præerant. Nihil vero magis consuetum fuit hisce magistratibus minoribus, quam ut ad majores honores aditum sibi patefacere prædicatione nobilitatis suæ & gloriæ majorum, eorumque de patria meritis. Hinc passim ad talia typi denariorum referri debent. Sic Acilii, Balbi, atque Glabrones, triumphi Macedonici & victoriæ de Ætolis & rege Antiocho Magno memoriam in denariis suis signarunt. Æmilii Lepidi & Paulli tutelam regis Ptolemæi Romanis honorificam, & inprimis victoriam de Perse Macedonum rege, celebrarunt. Claudii decus virginis quondam Vestalis, & inprimis victorias nobiles & vultum M. Claudii Marcelli quinquies consulis. Cælii Caldi avi sui Caldi consulis præstantem celebrarunt memoriam. Coponii originem Tiburtinam, Crepussii Campanam, nobilemque ejus urbis equitatum. Licinii, aque ut Claudii, Vestalis virginis ex gente sua pudicitiam, aqua cribro retenta, probatam. Junii Bruti, qui originem suam ad primum consulem referebant, non modo veteris Bruti ejus caput, consulisque inter liatores, præeunte accenso, processum, sed & cognominis Bruti rationem, ad fictam L. Junii Bruti stoliditatem adludentes, alinino capite in binis denariis (quorum alter Goltzii fidem probare videtur) indicarunt. Mamiliii iterum originem Tiburtinam jactant, & Mamiliii dictatoris Tusculani decus ejusque ex Telegono Ulyssis filio profapiam. Manlii atque Siliani prisici Manlii de superbo hoste victoriam, detractumque Gallo torquem non semel ostentant. Marcii regiam originem & summam nobilitatem ab Anco Marcio repetunt. Petronii ex tetricis Sabinis Romulæ plebi accessisse se docent, exhibitis capite deæ Feroniæ, quo nomine apud Sabinos Proserpina colebatur. Porcii Catones dedicationem ædis Victoriæ Virginis, quondam a Catone Censorio factam, ipsius deæ typo designant. Servilii Ahalæ libertatis defensoris Servillii caput exhibent; at originem regiam iterum a Tatío Sabino Titurii, regis ejus capite & virginis Tarpejæ fato in denariis depicto; ad quæ tempora originem nobilitatis suæ quoque referunt Vettii.

Neque modo ad antiquas gentis suæ origines in typis suis respexerunt triumviri monetales, sed si quæ leges ad publicam utilitatem a majoribus suis latæ erant, si quid in ludis & sacris memorabile eorum opera vel magistratu contigerat, si quæ ædificia ad honorem deorum exstructa, legationes pro republica obitæ, victoriæ denique ab hostibus relatæ; studiose hæc omnia typis simplicioribus superbioribusve æternitati consecrarunt. Hinc leges Papias de Vestalibus & de peregrinis Urbe pellendis, in Papiæ gentis denariis cognoscas; de Vestalibus itidem in Popilliaë gentis nummis. Legem Porciam de provocatione gentis Porciæ ostentant denarii, ut Antiaë gentis sumtuariam ab Antio Restione latam. Quasi libertas populo reddita, munitaque contra tyrannidem & oppressionem optimatum foret lege tabellaria tribuni plebis L. Cassii, posteritas ejus Libertatis symbolum insuper expressit. Sed & quartæ legis

tabel-

L E C T O R I.

tabellariæ a C. Cœlio Caldo latæ monumentum in denariis gentis Cœliæ etiamnum agnoscitur. Ludi Apollinares primum votivi & incerti fuerunt, deinde statò tempore & annui in perpetuum facti sunt. Accidit id A. U. C. DCLIII. referente Calpurnio, prætorè Urbano. Itaque posteritas hujus Calpurnii, inmensam vim reliquit denariorum, qui fere omnes horum ludorum symbolis ornantur. Factum id fuerat monitu carminum vatis cujusdam Marcii, quare & gens Marcia sibi eandem typorum nobilitatem in denariis suis vindicavit. Quid memorem alia quæsitæ vel vindicatæ antiquitatis nobilitatisve decora? Triumphum Romuli & Tatii Sabini signarunt Vertii; fœdus Tulli Hostilii & Metii Fuffetii Sulpicii; Romani populi fœdus cum Sabinis Antistii; Septa, ponticulum, & suffragiorum ferendorum rationem, in denario quodam suo depinxit gens Hostilia, Pavoris eadem Pallorisque capita in alio nummo. Publica ædificia & ornamenta Urbis in iisdem denariis conspiciuntur; Basilica Æmilia in gentis Æmiliæ nummis, itidem pons Æmilius ex sublicio, seu ligneo, lapideus factus. Villæ publicæ conspectus cernitur in gentis Didia denariis, alia in aliis. Neque ritus sacrorum defunt, neque magistratuum tituli, neque alia singularia. Numæ religionem commendant Pomponii, unaque generis sui nobilitatem antiquitatemque. Augurium Romuli cernitur in denariis incertis, cuspis (ut nostra fert sententia) eo tempore quo prærogativam dominationis suæ contra Italos cruento bello vindicabat Roma. Lustrationis ritum expressit gens Postumia. Præter titulos majorem magistratuum, passim in hac suppellectile obvios, Septemviri Epulones observantur, duumviri frumento distribuendo, aliique. Hactem mensamque Prætoris Caniniæ & Pupinæ gentis depingunt nummi, sellam curulem innumeri alii, aliaque passim dignitatis symbola. Propria terris, gentibus, & civitatibus symbola in nummis haud raro quoque observantur. Ne memorem lupæ & aquilæ contentionem in condenda urbe Lavinio, eleganter in pulcherrimis Papiæ gentis denariis expressam, symbolum Africæ pegasi & elephas observantur, nonnunquam deæ Cælestis caput, a nobis singulari nummo gentis Fabiæ a Fabio Adriano cuso, vindicatum. Lotus eadem de causa in Jubæ junioris nummo, qui ad gentem Atelliam pertinet, existat. Macedoniam clypei Macedonici figura designare solet, quæ inde, deiviæ ejusdem symbolum, existat in Metelli Macedonici honorem, in nummis gentis Cæciliæ. Macedonicum capitis tegmen causa esse solebat, hinc ad Macedoniam spectare liquet denarios, alterum gentis Antoninæ, alterum Plancinæ, qui provinciam istam cum illo capitis tegmine proferunt. Siciliæ triquetra tria crura passim in nummis observantur, quæ & gens Cornelia in denariis quoque exhibet. Corinthiacam vero originem Pegasus innumeri in nummis ostentat; nam Bellerophonte cive suo gloriabatur Græciæ iste ocellus, unde nobilis iste eques in Cossutinæ gentis denariis & Medusæ in iisdem caput de restituta per Julium Cæsarem Corintho & colonia Romana ibidem constituta, testantur. Italiæ symbolum bos est, ut ad incertos nummos p. 459. docuimus; aper, & aliquando perticæ inpositus (inter signa, ut videtur, militaria) Hispaniæ; acrostolium urbis Rhodi navalisque ejus potentia, quod & rosæ flore, ad nominis rationem adludente typo, in gentis Cassiæ denariis ornatur. Ut decorum pecularia fileam symbola, in singulis fere nummis obvia, caper Bacchum, ovum (restitutæ sanitatis symbolum) Æsculapium designare solet. Sed & multa pecularia symbolica hac ratione (quæ in hoc antiquitatis genere regnat) exprimuntur. Legatio nonnunquam per plures proras depingitur, stationem navium & quietem erectæ in navibus ancoræ notant. Ala claritudinis est signum, unde passim Romæ capiti addi solet. Canes custodes templi Minervæ Iliadis sive Dauliæ fuisse leguntur. Hinc canis est, præter deæ ejusdem vultum, in antiquo nummulo arceo; Laribus quoque canes adpictos fuisse Cassiæ gentis denarii docent. Ovis in nummo Publicii sym-

* * * * *

bolum

L E C T O R I

bolum esse videtur agri publici a locupletibus occupati, repetiti ab eodem in tribunatu plebis.

Extra Urbem pecunia in provinciis signabatur a quaestoribus provincialibus, qui passim exercitus legatosque & proconsules comitari solebant. Nomina & dignitates in nummis passim occurrunt, & præter majorum decora, sapissime victorias de hostibus auspicii eorum, quorum erant quaestores, relatas, in denariis suis signarunt, multosque nobiles typos nobis reliquerunt, quorum contexere catalogum longum foret. At in Coloniais Romanis & Municipiis ærea tantum signabatur moneta, cujus benignam copiam in hoc Opere Morelliano deprehendit Lector, numerumque longe majorem in ea Operis parte, quæ duodecim Cæsarum nummos complectitur, est inventurus. In nummis Coloniarum nomina inveniri solent duumvirorum, quibus jus monete signandæ fuisse videtur. Sed, quod notari debet, honorem titulumque duumviratus hujus deprehendi haud raro collatum fuisse viris principibus ipsisque Cæsaribus. Neque enim modo proconsules haud indigne tulerunt sese illo honore mactari, sed Drusus quoque & Germanicus illum receperunt. Imo Cajus Cæsar Caligula in quodam Carthaginiis Novæ nummo duumvir inscribitur. Romanum secutus morem, Romanis Græcisque artibus egregie excultus Juba junior, Mauritaniae rex, in nummo gentis Atelliarum duumvir adpellari deprehenditur. Verum titulo tenus honorem istum gerebant, aliis sibi suffectis, qui munere isto fungerentur; quod & in decurionatu atque quinquennialitate Cæsarum, pariter honorariis, in nummis observatur. Hi nonnunquam in nummis præfecti vocantur, quales occurrunt Hiberus & Benignus, qui (non observato alii titulo) existerent præfecti honorarii quinquennialitatis M. Vipstanii Agrippæ, unde & præfecti quoque inter magistratus Coloniarum numerantur atque in numismatis occurrunt. Quaestorem quoque provincialem in Africa sub Vibio Marso proconsule fuisse ex nummis deprehendo Germanici filium Neronem Cæsarem. Sed de Coloniarum nummis pluribus agendi locus ad alteram Operis partem sese offeret. Unum id addam, possidere me duos perraros nummos Bilbilitanos (quorum alterum in gente Ælia collocavit Morellius) & propter historiam notandos. Cusi sunt in urbe illa Hispaniæ Coss. Tiberio Cæsare V. & L. Ælio Sejano. Sejani ejus tanta temporibus illis fuit auctoritas, ut non veriti fuerint Bilbilitani nomen ejus nummo suo inscribere, adeoque prior nummus (a Morellio quoque ut & Vaillantio visus) par illud consulum, sive eorum nomina, exhibet. At vero, deprenta Sejani conjuratione, & cum auctore suo oppressa, quidquid in honorem ejus pridem fuerat erectum, vastatum atque dejectum fuit. Hinc in altero meo nummo Bilbilitani, iram principis veriti, nomen Sejani penitus scalpro eraserunt, manente litura antiqua & eadem, quæ totum occupat nummum, ærugine obducta. Sic scilicet fecisse videntur in iis nummis, quos adhuc residuos in arario habebant, quum idem fieri vix posset in illis, qui manibus hominum tererentur, & per varias terras erant dispersi.

Magnum motum sensit Respublica Romana temporibus Sullanis, quibus discordiæ inter Sullam & Marium rem Romanam misere adfixerunt. Africa, ut Mario, sic & Sullæ prima magnitudinis incrementa dedit. Jugurtha fraude Bocchi captus, & Sullæ, non sine magno ejusdem discrimine, traditus, ingentes illi fecit animos, unde & annulo traditionem Jugurthæ insculptam habente usus deinde fuisse legitur, & qualis illa sculptura fuerit, hodieque ex denariis ejusdem, eadem traditione signatis, patet. Sed & faciem ejusdem Sullæ, & trophæa, & triumphum Michridaticum, summam item ejus felicitatem, unde & Epaphroditum agnomen illi datum fuit, varii iique insignes nummi ostentant. Hinc velut libertatis restitutor in denariis gentis Egnatiæ celebratur, & nihil non ad honorem ejus excogitarunt quaestores Urbani; quorum numerum ad

vigin-

L E C T O R I.

viginti usque auxisse legitur. Belli Socialis incendium, quod universam Sullanis temporibus adflavit Italiani, insignes nobis denarios, calamitatis ejus & redintegratæ concordia testes, reliquit. Gentes Farsulejæ, Fufiæ, Gellia, aliarumque denarii festivam copiam typorum continent, virtutem Romano nomini, honoremque & abundantiam Italiæ adferentes, jusque togæ & suffragiorum lociis communicatum celebrantes. Durante hoc bello plurimi denarii cusi fuisse videntur ex illis, qui inter incertos locum fortiuntur, quorumque partem Italici partem Romanis vindicavimus. Sed & magna illa vis victoriarum a Ti. Claudio Ti. F. Ap. N. ad illa tempora referenda videtur, prout ad reliquias ejus belli a Sertorio in Hispaniis excitatas spectant innumeri denarii, qui C. Annii T. F. T. N. proconsulis & C. Tarquitii quaestoris nomina præferunt. Victoriarum numero & splendore, quin & animi magnitudine & moderatione L. Cornelium Sullam longe post se reliquit Cn. Pompejus Magnus. Itaque & quaestores ejus pulcherrimos denariorum typos posteritati reliquerunt, in quibus victoriæ ejusdem in Oriente atque Occidente partæ celebrantur, maris imperium vindicatur, potestasque quanta privato nulli in republica Romana concessa fuit. Sed & os ejus ingenuum, hirtamque frontis comam, regibus verendam, plurimi præ se ferunt nummi atque etiamnum suspiciendam nobis præbent.

Pompejum isto potentia gradu dejecit, simulque statum Romanæ Reipublicæ immutavit C. Julius Cæsar, primus ille, qui unius arbitrio rem Romanam subjecit. Hujus numismata, quæque plura ad illum spectant, quum altera pensî mei parte in lucem sint proditura, solaque quæ ad seriem Familiarum spectant (quæ tamen & ibi quoque adparebunt) priori huic Tomo inserta sint, sicco pede nunc transeo, adnotasse contentus pro Triumviris monetilibus institutos ab eodem fuisse Quatuorviros, adeoque primum quoque illum ad honores gradum pluribus fuisse communicatum. Illorum nomina & nummi, ut & Præfectorum Urbis, quos sub Lepido constituit, in Hispaniam contra Pompeji filios proficiscens, passim (ut & supra a nobis dictum est) in denariis nummisque ejus tempore cusi adparent, faciem ut plurimum novi domini præferentibus. Verum insueta Roma collum jugo subdere, nondum obcalluerat ad servitii patientiam. Hinc conspiratio in libertatis oppressorem, & idus Martiæ in denario M. Junii Bruti, tanquam palingenesia Reipublicæ Romanæ celebratæ. Neque parcam sane multitudinem denariorum novus iste turbatusque Reipublicæ status suppeditat. In quibus, a parte percussorum, Bruti inprimis, a veteribus Brutis origo reperitur, Iudi Apollinares splendidissimi, quamvis ab absente editi, laudantur, resque ejus gestæ & adoptio ab avunculo Q. Cæpione facta, indicantur, unde & in quibusdam denariis Q. Cæpio Brutus adpellatur. Neque minus C. Cassii res gestæ in Oriente & contra Rhodios celebrantur, cujus tropæum de Phœnicia, Syria, Judæa agnoscitur in nummis, in quibus, a Statio Murco cusi, supplex opem ejus Asia implorat. Mox triumvirorum Reipublicæ constituendæ nummi in scenam prodeunt, Lepidi, Antonii, & Cæsaris Octaviani vultu insignes, quique Lepidi inprimis, ut & collegarum armatam versus Urbem protectionem, galeato eorundem capite, exprimunt; qui barbato eosdem depingunt, ob luctum videlicet Cæsaris occisi, donec necem ejus vindicassent. Pro vindicanda antiqua libertate steteret Hirtius & Pansa, nobile par consulum. Utriusque denarii supersunt, & Pansæ quidem plures, victoriæ de M. Antonio testes illustres. Antonium vero, non modo Herculis origine & Anteone stirpis auctore superbire cernimus, sed & Bacchicam usurpare hederam, cumque Dea Nova, Cleopatra sua, infamiam Romano inurere nomini. Ægyptia mulier in denariis Romana lingua inscriptis Regina Regum & filiorum Regum mater adpellatur; natus ex illa Antonio filius, Alexander & Ἰουλιανὸς dictus, sub Solis imagine clypeum sibi in denariis gentis Antoniaæ consecratum habet. Ut taceam alieno quaesitam labore victoriam Parthicam, qua superbie in num-

L E C T O R I.

mis suis Antonius, & Armeniæ devictæ titulum summo dedecore & fraude quaesitum. Frater ejusdem L. Antonius an pro republica steterit, multi ambigunt. Sub titulo tamen pietatis res fratris agere contra Octavianum videri voluit; hinc Pietas in denariis vocatur, qui vultum ejus depingunt, dum alii symbolum pietatis ciconiam exhibent. Cæsari Octaviano, post amotum Lepidum, graves discordiæ & apertum bellum primo cum M. Antonio, deinde cum Sexto Pompejo fuerunt. Seriem quasi rerum, quæ tum gestæ fuerunt, nummi nobis exhibent, inprimis nobilem Cæsaris de M. Antonio victoriam Actiacam, & Agrippæ res contra Sextum Pompejum fortiter & feliciter gestas.

Denique quum, oppressis adversariis omnibus, firmasset Cæsar Octavianus imperium, quod palma arbor, ad Mundam in Hispania subito enata, olim portendisse illi credebatur, & Augusti splendidum recepisset nomen, divisit provincias & monetæ curam cum senatu & populo. Itaque singulis annis, quæ maxime memorabilia sub imperio ejusdem acciderant, Triumviri Cæsaris monetales (restituerat enim numerum veterem) in denariis suis variis & elegantibus symbolis, laudabili certe instituto, exprimere cœperunt. Hinc in iisdem occurrunt Parthi supplices & signa reddentes; orator Indus fama Augusti excitus atque ex extremo Oriente Romam profectus; coloniæ Romanæ in Asia a vi hostili defensæ; Commagenes res ordinatæ; cura librorum Sibyllinorum; arcus, cum propter vias resectas, tum aliis de causis erecti; ludi seculares hoc principe exhibiti, votivi itidem in honorem ejusdem celebrati; ædes sacræ restitutæ & exstructæ; victoriæ tandem aliaque plura, quæ longo & memorando hujus principis imperio contigerunt. Ut non immerito Fortunam Populi Romani Coponius & Sicinius in denariis suis commendaverint, ipsiusque Augusti vultus, velut Genii Populi Romani, in nummulo quodam, qui inter incertos exstat, depingatur.

Post excessum Augusti nomina Triumvirorum monetaliū nec in ære nec in argento vel auro amplius leguntur. Hinc nummi Familiarum Romanarum tempora extrema Cæsaris Augusti non excedunt, nisi quod nummi quidam arei, plerumque rariores, & in provinciis cusi, exhibeant nomina illustrium Romanorum, qui ibidem cum imperio fuerunt. Neque enim modo temporibus Julii Cæsaris præfectus Bithyniæ agnoscitur Vibius Pansa, comes ejusdem in debellando Pharnace, sed sub imperio Tiberii Syriæ præfuisse ex plurimis nummis colligitur Q. Cæcilius Metellus Creticus Silanus, quo & missus sub eodem fuit P. Petronius, qui Asiam antea proconsulari imperio rexerat. Africam sub eodem imperatore rexit proconsule vir insignis Vibius Marfus, Cyprum Cominius Proclus: utriusque, sicut & sequentium, nomina & dignitates nummi exprimunt. Nam circa illa tempora Bithyniæ præfuisse videtur A. Pupius Rufus; quam provinciam sub Claudio obtinuit Gellius Rufus, qui Messalinæ vultum signavit; sub Nerone Attius Laco & M. Tarquitiu Priscus; sub Vespasiano, Tito, & Domitiano M. Plancius Varus, M. Mæcius Rufus, M. Sulpicius Proclus, & L. Antonius Naso. Acilios Aviolas, proconsule in Asiam utrumque missum, alterum sub Caligula, sub Nerone alterum, nummi quoque nominant. Eprii Marcelli itidem nummus, proconsule eodem in Cypro cusus, superest; inveniuntur & Neratii Pansæ, qui legati titulo sub Vespasiano & Tito Galatiæ præfuit, & denique C. Cæfennii Pæti, qui proconsule Asiam rexit sub Domitiano; neque dubium est, quin plures aliquando ex ruderibus & tenebris postera dies in lucem sit productura.

Finem facio in optimo Principum Trajano, cujus munificentia complures restant nummi veteres, non modo Imperatorum sed & Familiarum Romanarum, restituti, quos diligenter, ut omnia, collegit, & solleter depinxit Andreas Morellius.

ENUMERATIO NUMMORUM,

Qui in singulis Familiis

Juxta Dispositionem *Andr. Morellii* inveniuntur.

ABVRIA habet nummos.	5	COCCEIA	1	IVVENTIA	3
ACCOLEIA	1	COELIA	21	LAETILIA	2
ACILIA Tabulas duas.		COMINIA	1	LICINIA Tabulas tres.	
Tab. I.	12	CONSIDIA	10	Tab. I.	8
Tab. II.	6	COPONIA	3	Tab. II.	8
AEBVTIA	4	CORDIA	3	Tab. III.	15
AELIA	24	CORNELIA Tabulas octo.		LIVIA	2
AEMILIA Tabulas tres.		Tab. I.	14	LIVINEIA Tabulas duas.	
Tab. I.	15	Tab. I altera cum alterisco.	25	Tab. I.	7
Tab. II.	14	Tab. II.	9	Tab. II.	6
Tab. III.	14	Tab. III.	8	LOLLIA	12
>AFRANIA	8	Tab. IV.	10	LVCILIA	1
ALITIA	1	Tab. V.	25	LVCRETIA	11
ALLIENA	1	Tab. VI.	19	LVRIA	7
ANNIA	28	Tab. VII.	11	LVTATIA	3
ANTESTIA	7	CORNVFICIA	3	MAECIA	3
ANTIA	3	COSCONIA	1	MAECILIA	4
ANTISTIA	5	COSVTIA	11	MAENIA	4
ANTONIA Tabulas undecem.		CREPEREIA	6	MAIANIA	2
Tab. I.	11	CREPVIA Tabulas duas		MAMILIA	18
Tab. II.	12	Tab. I.	6	MANLIA	8
Tab. III.	12	Tab. II.	27	MARCIA Tabulas tres.	
Tab. IV.	12	CRITONIA	1	Tab. I.	9
Tab. V.	11	CVPIENIA	2	Tab. II.	28
Tab. VI.	8	CVRIATIA	5	Tab. III.	5
Tab. VII.	9	CVRTIA	4	MARIA Tabulas duas.	
Tab. VIII.	9	DIDIA	3	Tab. I.	19
Tab. IX.	9	DOMITIA Tabulas duas.		Tab. II.	27
Tab. X.	30	Tab. I.	8	MEMMIA	15
Tab. XI.	7	Tab. II.	11	MESCINIA	6
APPVLEIA.	3	DVRMIA	7	METTIA	8
APRONIA	5	EGNATIA	10	MINATIA	3
AQVILLIA	12	EGNATVLEIA	1	MINDIA	4
ARRIA	7	EPPIA	2	MINEIA	3
ASINIA	6	EPRIA	1	MINVTIA	10
ATIA	1	FABIA Tabulas tres.		MITREIA	2
ATILIA	8	Tab. I.	30	MVCI	2
ATTIA	1	Tab. II.	4	MVNATIA	3
AVFIDIA	2	Tab. III.	4	MVSSIDIA Tabulas duas.	
AVRELIA	17	FABRICIA	2	Tab. I.	13
AXSIA	8	FABRINIA	3	Tab. II.	7
BAEBIA	8	FADIA	1	NAEVIA	27
BELLIA	2	FANNIA	2	NASIDIA	3
BETILIENA	1	FARSVLEIA	1	NERATIA	1
CAECILIA Tabulas tres.		FLAMINIA	4	NERIA	2
Tab. I.	10	FLAVIA	30	NONIA	3
Tab. II.	13	FONTEIA	2	NORBANA	26
Tab. III.	12	FVFIA	2	NOVIA	2
CAECINA	1	FVLVIA	11	NVMITORIA.	5
CAELIA	1	FVNDANIA	5	NVMONIA.	1
CAESENIA	5	FVRIA	10	OCTAVIA	2
CAESIA	1	GALLIA	3	OGVLNIA	5
CALIDIA	1	GELLIA	3	OPEIMIA	7
CALPVRNIA Tabulas octo.		GESSIA	3	OPPIA	9
Tab. I.	11	GRANIA	2	PAPIA Tabulas tres.	
Tab. II.	6	HERENNIA	15	Tab. I.	9
Tab. III.	8	HIRTIA	1	Tab. II.	27
Tab. IV.	27	HORATIA	4	Tab. III.	27
Tab. V.	25	HOSIDIA	5	PAPIRIA	14
Tab. VI.	25	HOSTILIA	2	Tab. altera.	2
Tab. VII.	25	ITIA	1	PEDANIA	2
Tab. VIII.	25	IVLIA Tabulas novem.		PETILLIA	2
CANINNIA	8	Tab. I.	23	PETRONIA Tabulas duas	
CARISIA Tabulas tres.		Tab. II.	8	Tab. I.	8
Tab. I.	9	Tab. III.	8	Tab. II.	11
Tab. II.	9	Tab. IV.	11	PINARIA	10
Tab. III.	5	Tab. V.	10	PLAETORIA Tabulas duas.	
CASSIA Tabulas tres.		Tab. VI.	15	Tab. I.	35
Tab. I.	18	Tab. VII.	14	Tab. II.	22
Tab. II.	10	Tab. VIII.	8	PLANCIA	8
Tab. III.	9	Tab. IX.	25	PLAVTIA	9
CESTIA	6	IVNIA Tabulas quinque.		PLOTIA	4
CIPIA	2	Tab. I.	24	PUBLICIA	15
CLAVDIA Tabulas duas.		Tab. II.	10	POMPEIA Tabulas tres.	
Tab. I.	25	Tab. III.	8	Tab. I.	7
Tab. II.	18	Tab. IV.	6	Tab. II.	9
CLOVIA	1	Tab. V.	27	Tab. III.	17
CLOVLIA	6			POM.	

POMPONIA Tabulas quinque.		VOCONIA	3	HOSTILIA	4
Tab. I.	8	VOLTEIA	34	IVLIA	60
Tab. II.	7	VOLVMNIA	2	IVNIA	16
Tab. III.	4	INCERTA Tabulas quinque.		IVVENTIA	1
Tab. IV.	6	Tab. I.	29	LAELIA	1
Tab. V.	8	Tab. II.	27	LAETORIA	3
PORCIA Tabulas duas.		Tab. III.	40	LICINIA	1
Tab. I.	23	Tab. IV.	24	LIVINEIA	14
Tab. II.	3	Tab. V.	15	LIVIA	5
POSTVMIA Tabulas duas		MISCELLANEA.	20	LOLLIA	6
Tab. I.	6	NVMMI BARBARI	11	LVCRETIA	12
Tab. II.	6	HISPANICI	19	LVTTATIA	2
PROCLIA		ROMAE Tabulas tres.		MAECILIA	4
PROCVLEIA	2	Tab. I.	16	MAMILIA	1
PVPPIA	3	Tab. II.	14	MANILIA	1
QVINCTIA	12	Tab. III.	7	MANLIA	3
QVINCTILIA	12	ENUMERATIO NUMMORUM,		MARCIA	9
RABIRIA	3	Qui in singulis Familiis		MARIA	10
RENIA	1	Apud solum <i>Hubertum Golizium</i>		MVCIA	8
ROSCIA Tabulas duas.		aliosse inveniuntur.		MESCINIA	3
Tab. I.	24	ACILIA	5	MINVCIA	6
Tab. II.	19	ALLIA	1	MVMNIA	6
RVBELLIA	1	AELIA	1	MVNATIA	9
RVBRIA	10	AEMILIA	69	MVSSIDIA	15
RVSTIA	2	ALBIA	2	NAVITIA	1
RVSTICELIA.	1	ALFINIA	1	NONIA	5
RVTILIA.	1	ANNIA	3	NORBANA	2
SALVIA	4	ANTIA	3	OCTAVIA	3
SALYSTIA	2	ANTISTIA	1	OGVLNIA	1
SANQVINIA	4	ANTONIA	88	OPIMIA	1
SATRIENA	22	APPVLEIA	4	PAPIA	1
SAVFEIA	1	APRONIA	5	PASSIENA	5
SERIBONIA	6	AQVILLIA	2	PEDIA	1
SEAPRONIA Tabulas duas.		ARRVNTIA	1	PERPERNA	2
Tab. I.	12	ASINIA	3	PETILLIA	3
Tab. II.	10	ATILIA	12	PLAVTIA	3
SENTIA	31	ATTEIA	1	PUBLICIA	1
SEPVLLIA	6	AVHDIA	1	PINARIA	1
SERGIA	1	AVRELIA	8	POMPEIA	7
SERVILIA Tabulas duas.		AVTRONIA	3	POMPONIA	2
Tab. I.	16	BAEBIA	3	PONTINIA	2
Tab. II.	9	CAECILIA	17	POPILLIA	3
SESTIA	4	CAELICIA	3	POPPEA	2
SEXTILIA	2	CALVISA	1	PORCIA	3
SENNIA	3	CALPVNIA	10	POSTVMIA	10
SILIA	3	CANIDIA	3	PVPIA	3
SOSIA	4	CANINIA	3	QVINCTIA	6
SPVRILIA	1	CARISIA	3	QVINCTILIA	1
STATIA	2	CARVILIA	2	RVBRIA	2
STATILIA	3	CASSIA	3	RVPIA	1
SVILLIA	4	CESTIA	1	RVTILIA	1
SVLPICIA Tabulas duas.		CICEREIA	1	SANQVINIA	2
Tab. I.	9	CLAVDIA	28	SEMPRONIA	25
Tab. II.	23	COCCLEIA	44	SENTIA	2
TADIA	14	CORNELIA	1	SEPVLLIA	12
TARQVITIA	2	COSSVTIA	1	SERGIA	1
TARENTIA	12	DIDIA	1	S. RIBONIA	1
TERENTIA	6	DVLIA	3	SERVILIA	7
THORJA	2	DOMITIA	7	SEXTIA	2
TITIA	33	DVRMIA	1	SOSIA	1
TITINIA	4	EGNATIA	1	SILIA	1
TITVRIA	3	FABIA	15	STATILIA	2
TREBANIA	8	FLAMINIA	4	SVLPICIA	4
TVLLIA	3	FLAVIA	2	TA-LIA	9
VALERIA Tabulas duas.		PONTEIA	1	TERENTIA	1
Tab. I.	26	PVFIA	1	TITIA	4
Tab. II.	8	FVLVIA	25	TREBONIA	1
VARGVNTIA	3	FVRNIA	5	TVLLIA	6
VENTIDIA	3	GABINIA	1	VALERIA	18
VERGILIA	6	GELLIA	1	VALGIA	1
VERRIA	1	GINVTIA	1	VATINIA	2
VETTIA	3	HELVIA	1	VENTIDIA	1
VETVRIA	10	HERENNIA	1	VETVRIA	4
VIBIA Tabulas quatuor		HERMINIA	1	VILIA	4
Tab. I.	45	HIRTIA	1	VINI IA	1
Tab. II.	10	HORTENSIA	2	VIPSANIA	2
Tab. III.	6	HORATIA	1	VIRGINIA	8
Tab. IV.	9			VISELLIA	1
VINICIA	4			VOLCATIA	1
VIP-SANIA	12				
VITELLIA	1				
VMMIDIA	3				

ABVR-

E R R A T A.

*** Pag. 1. lin. 16. dijeſta. *Lege dijeſta. ibid Pag. 2. lin. 12. pag. verſa comprehendere* *Lege comprehendere.*
 ..* Pag. 2. lin. 33. plebeis *Lege plebis.* *.*.* 2. Pag. verſa. lin. 9. dele comma poſt *Accolejos.*

B I B L I O P E G I S.

Titulus, Dedicatio, Praefatio, & Tabulae, quarum poſtrema numero XXXV. notatur, conſtituunt tomum primum, reliqua tomum ſecundum.

ABURIA.

pag. 1.

pag. 2.

pag. 2.

ACCOLIA.

pag. 2.

S. 11482

S. 1148

ACILIA.

pag. 2.

TAB I

pag. 3.

pag. 4.

pag. 4.

pag. 4.

pag. 4.

pag. 4.

pag. 4.

pag. 4.

Vide pag. 639.

ACILIA.

TAB. II.

ACILIA.

AELEA

pag. 7.

pag. 8.

pag. 8

SEMIJA

pag. 9

pag. 10

pag. 644

TAB J

pag. 640

pag. 10

ÆMILIA

TAB 2

pag. 10

W

Æ

F

V

pag. 11

V

IV

F

W

pag. 12

R

A

Æ

AFMILIA.

AB 3

pag. 12.

pag. 13.

pag. 14.

AFRANIA .

pag. 14.

AUTIA

pag. 15.

ALLIENA.

pag. 15.

ANNIA.

I

pag. 15

II

AN

III

AN

IV

AN

V

AN

VI

AN

A

AN

B

AN

C

AN

D

pag. 16.

E

AN

F

AN

G

AN

H

AN

I

AN

J

AN

K

AN

L

AN

M

AN

N

AN

O

AN

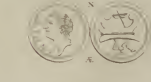
P

AN

Q

AN

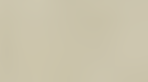
R

AN

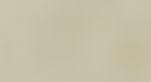
S

AN

T

AN

U

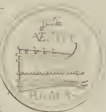
AN

ANTESTIA

pag. 17.

ANTIA

pag. 17.

pag. 18

R

ANTISTIA

pag. 18.

R

pag. 19.

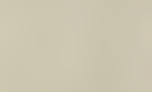
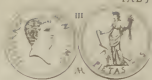

ANTONIA.

TAB J

ANTONIA.

TAB. 2.

pag. 21

pag. 22.

ANTONIA.

TAB. 7

pag. 22.

pag. 23.

ANTONIN

TAB 4

pag. 24.

pag. 25.

pag. 26.

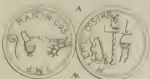

ANTONIA .

TAB. 5.

pag. 26.

pag. 27.

ANTONIA

TAB. 6.

pag. 28.

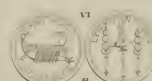
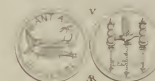
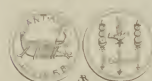
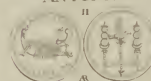
ANTONIA.

TAB. 7.

ANTONIA.

TAB. 8.

ANTONIA.

TAB. 9.

ANTONIA

TAB. 10.

pag. 28.

pag. 29.

ANTONINIA

pag. 29

pag. 30

pag. 31

ANTONINIA

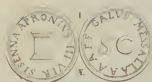

pag. 31

APRONIA.

pag. 31.

pag. 32.

pag. 32.

pag. 33.

pag. 34.

ARVA

pag. 34.

pag. 35.

Æ.

pag. 36.

Æ.

Æ.

Æ.

ASINIA

pag. 36.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 37.

Æ.

ATTIA.

N.
pag. 37.

AV

ATILIA.

N.
pag. 38.

Æ.

Æ.

Æ.

AV

Æ.

AV

AV
pag. 39.

ATTIA

N.
pag. 39.

ATILIA.

N.
pag. 39.

N.
pag. 40.

AVRELLA.

pag. 40.

pag. 41.

pag. 42.

A.

AXIVA

pag. 42.

A.

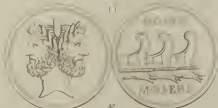

BABOIA

pag. 43.

Æ

pag. 44.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

BELLIA

pag. 45.

Æ

BETILIENA

pag. 46.

CAECILIA

TAB. 1

pag. 46.

pag. 47.

pag. 48.

CAECILIA

TAB. 2

pag. 48

pag. 49

pag. 50.

CAPOLIA

pag. 52.

II

TAR 1

III

pag. 53.

V

VI

pag. 54.

III

IV

V

S

VI

V

10

V

V

12

V

CAECINA.

1

pag. 55.

CAELLA.

1

pag. 56.

CAESENIA.

pag. 57.

pag. 58.

pag. 59.

CAESIA.

pag. 59.

pag. 60.

CALPVRNIA.

pag. 61.

pag. 62.

TAB. I.

II

C

III

IV

V

VI

VII

VIII

pag. 64.

CALIFORNIA

pag 64.

W

II

W

pag 65.

W

pag 66

TAB 3

VI

E

I

V

II

E

III

I

IV

E

V

E

VI

E

W

W

CALPURNIA

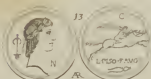
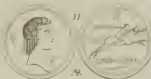
TIB 4

pag. 07.

pag. 08.

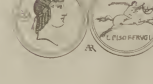

CALIFORNIA.

TABLE 5

CALPURNIA.

Page 68

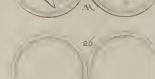
pag. 68.

CALPURNIA.

TAB 7

CALPURNIA

TAB 8

CYNICIA.

pag. 69.

W.

pag. 70.

pag. 71.

V.

V.

CARISIA.

pag. 72.

AN

TAP 1

71

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

pag. 73.

AN

vide pag. 76.

AN

AN

AN

AN

TAB 2

AN

pag. 74

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

AN

pag. 75.

AN

pag. 76.

AN

AN

EXUSIV.

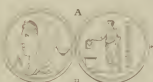
TAB J

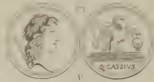
pag. 76.

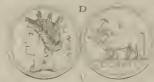
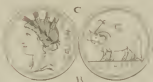
pag. 77.

pag. 78.

pag. 79.

CISSIA

pag. 80.

pag. 82.

TAB. 2

E.

E.

A.

B.

pag. 83.

pag. 84.

II.

TAB. 3

E.

E.

A.

D.

E.

pag. 85.

E.

G.

pag. 85.

CESTIA

pag. 86.

pag. 87.

pag. 88.

CIPIA.

pag. 88.

CLAUDE

pag. 88.

pag. 89.

pag. 90.

pag. 91.

ACI

ACI

pag. 92.

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

ACI

CLAVULA

TAB. 2.

pag. 92.

pag. 93.

pag. 94.

pag. 95.

pag. 96

pag. 97

CLOVIA

pag. 97.

CLOVIA.

pag. 99

COCCLIA

pag. 100

COLLIA

pag. 101.

pag. 102.

pag. 103

pag. 104

pag. 105

pag. 106.

COMINIA.

pag. 106.

CONSIDIA

pag. 107.

pag. 108.

pag. 109.

pag. 110.

pag. 111.

pag. 112.

pag. 113.

pag. 114.

pag. 115.

pag. 116.

COPONIA.

pag. 117.

pag. 118.

pag. 119.

CORDIA

pag. 120.

pag. 121.

pag. 122.

CORNELIA

pag. 112.

TAB. 1.

pag. 113.

pag. 114.

CORNELIA

181

pag. 115.

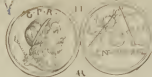

CORNELIA.

TAB 2

pag. 115.

11

11

pag. 116.

11

11

11

11

11

CORNELIA.

TAB 3

pag. 118

pag. 119

pag. 120.

11

11

11

11

11

CORNELIA.

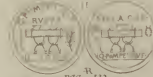
TAB 4

pag. 122.

11

pag. 123.

pag. 124.

11

pag. 125.

pag. 126.

11

pag. 127.

pag. 128.

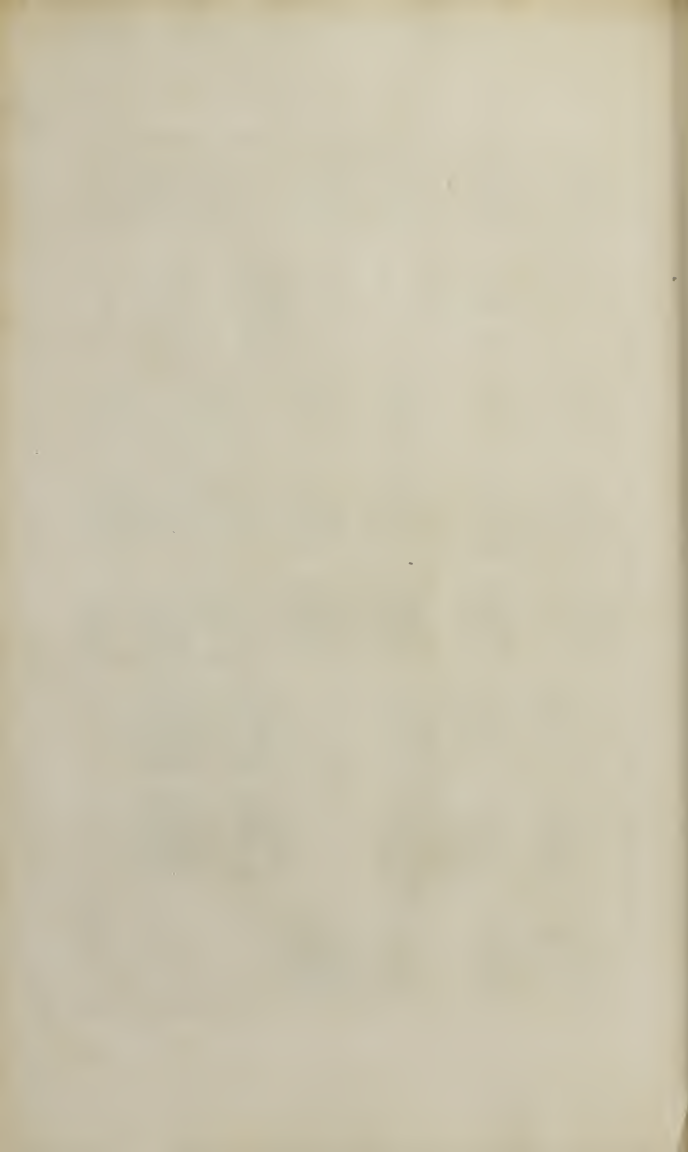

CORNELIA

TAB. 5.

LOPNELLA

TAB. 61

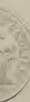
pag. 435.

pag. 437

pag. 438.

pag. 439.

CORNELIA

pag. 139.

pag. 140.

pag. 141.

CORNIFICIA.

pag. 142.

COSCONIA

pag. 144.

COSSVTIA.

pag. 144

1.

11

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. 145

CREPEREIA.

pag. 145.

pag. 146

A.

A.

A.

A.

CREPVZIA.

pag. 146.

A.

A.

A.

A.

pag. 147.

A.

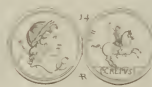

CREPVSA

pag. 147.

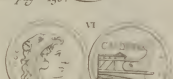

DOMITIA

DVRMIA.

pag. 158.

II

III

IV

V

VI

VII

EGNATIA.

pag. 158.

pag. 159.

pag. 160.

III

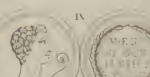
pag. 161.

IV

C

IV

D

EGNATVLLIA.

pag. 162.

EPPIA.

pag. 163.

II

EPRIA.

pag. 164.

pag. 164.

TAB I

pag. 167.

pag. 170.

pag. 173.

pag. 175.

TAB II

pag. 175.

FABIA

FABRICIA

FADIA

IONTEIA

PLATE

PLATE

FVNDANIA

FVRIA

GALLIA

GELLIA

pag. 191.

pag. 192.

GESSIA

pag. 192.

pag. 193.

GRANIA

pag. 193.

HERENNIA

pag. 194.

HIRTIA.

pag. 193.

HORATIA

pag. 194.

pag. 194.

pag. 194.

pag. 198.

HOSIDIA

pag. 198.

pag. 199.

HOSTILIA

pag. 199.

pag. 200.

pag. 199.

pag. 199.

pag. 199.

ITIA.

pag. 202.

pag. 202.

pag. 202.

IV

R

A

R

B

R

C

R

D

R

E

R

F

R

G

R

H

R

I

R

K

R

L

R

V

R

pag. 204.

M

R

VI

R

VII

R

N

R

R

VIII

R

pag. 205.

IVLIA.

TAB 2.

pag. 205.

TAB 3

pag. 206.

IVLIA.

TAB 4

pag. 207.

R.

R.

A.

IV.

pag. 208.

V.

R.

VI.

R.

VII.

pag. 209.

B.

R.

R.

VIII.

R.

pag. 210.

II.

R.

III.

R.

TAB 5

IV.

R.

V.

R.

D.

R.

VI.

pag. 211.

E.

pag. 217.

VII.

R.

VIII.

R.

IVLIA.

TAB. D.

pag. 212.

pag. 213.

pag. 214.

A.

A.

A.

A.

pag. 214.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. 215.

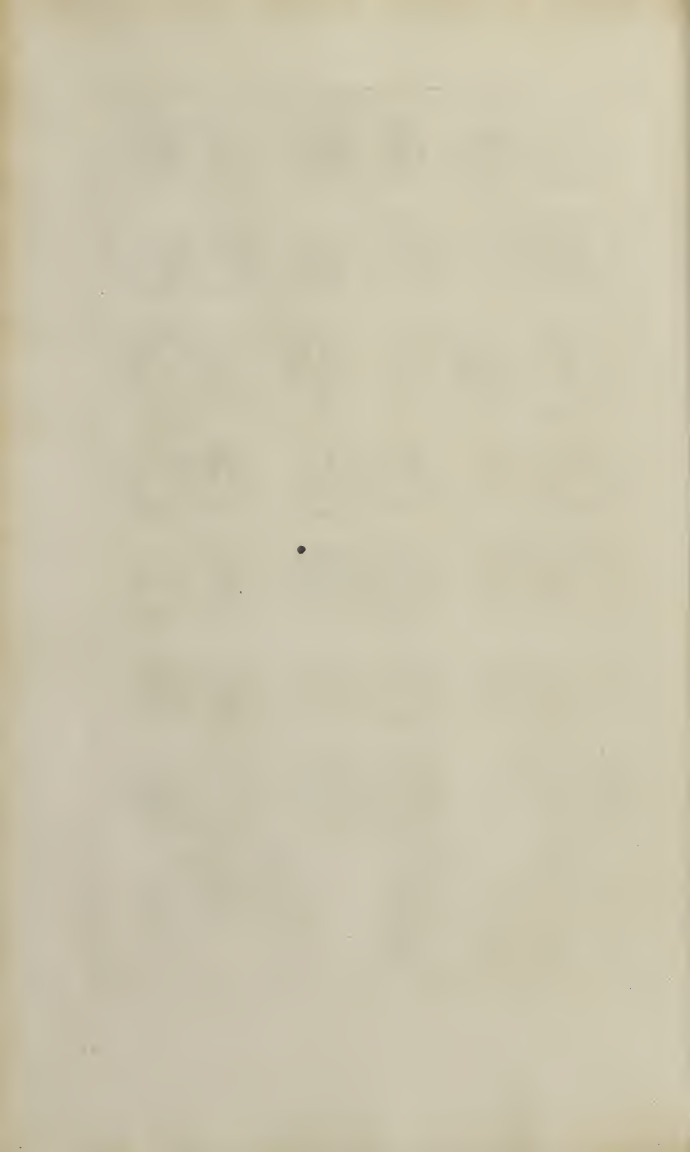
IVLIA

TAB. 7.

TAB. 9.

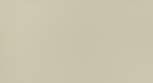
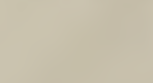
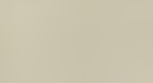

IVLIA

TAB. 9

pag. 219.

IVNIA.

TAB. I

pag. 220.

pag. 221.

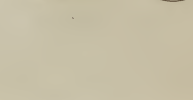
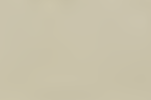
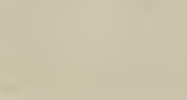
pag. 222.

pag. 223.

pag. 225.

IVNIA

TAB. 2.

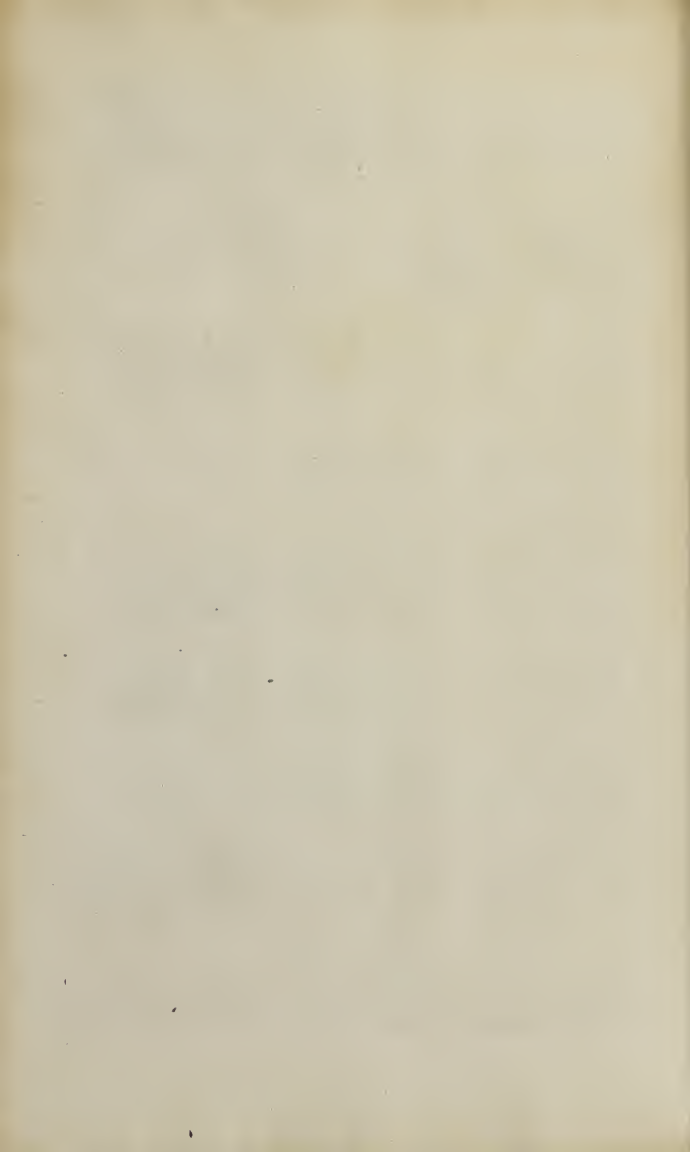
IVNIA

TAB. 3.

TAB. 4.

IVVENTIA.

pag. 234.

Æ

Æ

LAETILIA

pag. 235.

pag. 236.

LICINIA

pag. ^Æ 237.

TAB. I

II

Æ

pag. ^Æ 238.

IV

Æ

V

Æ

VI

Æ

VII

Æ

VIII

pag. ^Æ 239.

TAB. II

Æ

II

Æ

III

Æ

IV

Æ

V

Æ

VI

pag. ^Æ 240.

VII

Æ

VIII

Æ

LICINIA.

TAB. J.

pag. 240.

pag. 241.

pag. 242.

pag. 243.

pag. 244.

pag. 245.

pag. 246.

pag. 247.

pag. 248.

LIVIA.

pag. 244.

LIVINEIA.

TAB. I.

pag. 245.

pag. 245.

R.

R.

R.

R.

R.

TAB. 2.

pag. 246.

pag. 247.

R.

R.

R.

pag. 248.

LOLLIA.

INCILLA

pag. 252.

LVCRETIA.

pag. 252.

pag. 253.

LVRIA

IVTATIA

MAECIA.

MAECILIA.

MAENIA.

MAENIA.

MAMILIA

pag. 258.

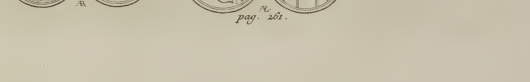
MANLIA

pag. 259.

pag. 260.

pag. 261.

MARCIA.

MARCIA

pag. 205.

pag. 206.

III

AR

A

pag. 207.

B

AR

C

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

D

AR

IV

AR

E

AR

F

AR

AR

AR

AR

AR

V

AR

VI

pag. 208.

VII

AR

VII

AR

MARCIA.

TAB. 3

MARIA

TAB. J.

pag. 269.

pag. 270.

pag. 271.

pag. 272.

pag. 273.

pag. 274.

pag. 274.

pag. 275.

MEMMIA.

pag. ^R 275.

pag. ^R 277.

R.

R.

R.

pag. ^R 278.

R.

R.

R.

R.

R.

pag. ^R 279.

MESCINIA

pag. ^R 279.

R.

pag. ^R 280.

R.

R.

R.

METITIA

MINATIA

MINDIA.

MINELA.

MINUTIA

MITREIA.

MVCI A

MVNATIA

MUSSIDIA

pag. 289.

TAB. I.

pag. 290.

pag. 291.

pag. 291.

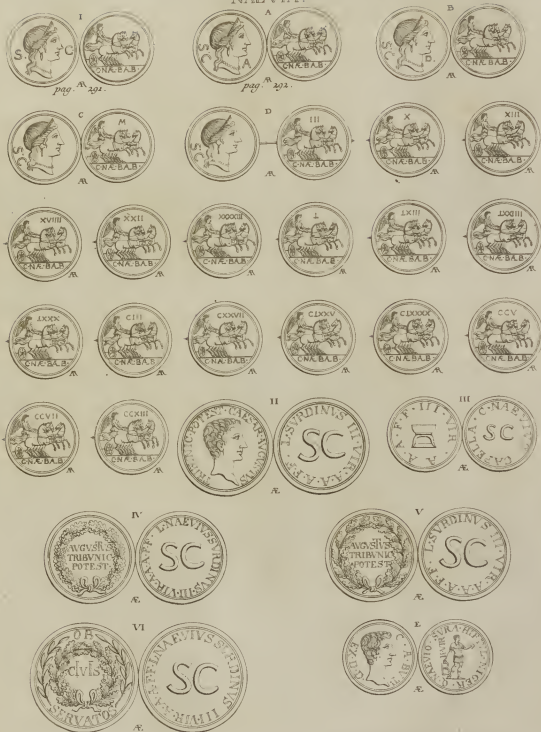
TAB. 2

NAEVIA.

NASIDIA

pag. 203.

R

R

NERATIA.

pag. 203.

pag. 204.

NERIA

pag. 204.

NONIA

pag. 204.

R

R

NORBANA.

pag. 296.

pag. 297.

NOVIA

pag. 298.

NUMITORIA.

pag. 299.

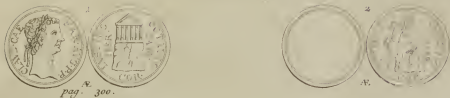
pag. 299.

OCTAVIA.

OGVNLIA.

OPEIMIA.

OPPIA

PAPIA

TAB. I.

PAPIA.

TAB. 2.

pag. 309.

pag. 310.

PAPIA.

TAB. 3.

PAPIRIA.

pag. 311.

pag. 312.

Æ.

pag. 313.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 314.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

PETRONIUS

[TAB.]

pag. 316.

pag. 317.

pag. 318.

TAB. 2.

pag. 319.

pag. 320.

pag. 321.

PINARIA.

PLAETORIA.

TAB. I.

pag. 323.

pag. 324.

pag. 325.

PLAETORIA.

pag. 326.

M.

TAB 2

M.

M.

M.

M.

pag. 327.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

M.

PLANCIA.

PLAVTIA.

pag. ^R 329.

R

pag. ^R 330.

R

R

R

R

R

pag. ^R 331.

PLOTIA.

pag. ^R 331.

R

R

R

POBLICIA.

pag. 331.

R.

pag. 332.

R.

R.

R.

pag. 333.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

POMPEIA

TAB. 1

pag. 33.

pag. 34.

pag. 35.

TAB. 2

pag. 37.

pag. 38.

PO MPEIA.

TAB. 3.

pag. 339.

pag. 340.

pag. 341.

pag. 342.

pag. 343.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

POMPONIA.

TAB. I.

pag. 343.

pag. 344.

R.

R.

R.

R.

pag. 346.

pag. 347.

R.

R.

pag. 348.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

TAB. II.

I.

R.

II.

R.

III.

R.

IV.

R.

V.

R.

VI.

R.

VII.

R.

VIII.

R.

IX.

R.

X.

R.

XI.

R.

XII.

R.

XIII.

R.

XIV.

R.

XV.

R.

XVI.

R.

XVII.

R.

XVIII.

R.

POMPONIA.

TAB. 4

pag. 349.

II.

III.

IV.

V.

VI.

pag. 350.

POMPONIA.

TAB. 5.

pag. 350.

2.

3.

4.

pag. 351.

5.

6.

7.

8.

PORCIA.

pag. 352.

A.

pag. 352.

A.

pag. 353.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. 354.

A.

A.

A.

A.

A.

PORCIA.

TABLE 2

pag. 354

pag. 355

pag. 356

POSTUMIA

pag. 356

pag. R. 357

4

pag. 358

4

4

pag. 359

承

TAB 2

4

pag. 360

五

4

ΑΓΓΕΛΙΑ

QVINCTIA.

QVINCTILIA

RABIRIA.

pag. 364.

RENIA.

pag. 364.

ROSCIA

TAB. J

pag. 364.

pag. 365.

ROSCIA

TAB. 2.

RVBELLIA.

pag. 366.

RVBRIA.

pag. 366.

RVBRIA.

pag. 367.

RVBRIA.

RVBRIA.

RVBRIA.

RVBRIA.

RVBRIA.

RVBRIA.

RVBRIA.

pag. 368.

RVSTIA.

pag. 368.

RVSTIA.

RVSTICELIA.

pag. 369.

RVTHIA.

pag. 370.

SALVIA.

SALUSTIA.

SANQUINIA.

V

SATRIENA

pag. 373.

V

SAVFEIA

pag. 373.

pag. 374.

SCRIBONIA.

pag. 374.

pag. 375.

pag. 378.

SEMPRONIA.

TAB. I.

pag. 378.

pag. 379.

pag. 380.

SEMPRONIA

TAB 2

I

Æ

pag. 380.

Æ

pag. 381.

Æ

Æ

pag. 382.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

SENTIA.

SEPULLIA.

pag. 384.

pag. 385.

SERGI.

pag. 385.

SERULLA

pag. 386.

pag. 387.

TAB. I.

pag. 388.

pag. 389.

pag. 390.

SERVILIA.

pag. 390.

IV.

III.

pag. 391.

IV.

A.

pag. 392.

V.

VI.

pag. 393.

VII.

Æ.

B.

Æ.

SESTIA.

IV.

pag. 393.

II.

pag. 394.

III.

Æ.

IV.

Æ.

SEXTILIA

I.

pag. 394.

II.

Æ.

I.

pag. 394.

II.

pag. 395.

III.

Æ.

SICINIA.

I.

pag. 394.

II.

pag. 395.

III.

Æ.

SILIA

SOSIA

SPVRILIA.

STATIA.

STATILIA.

SVILLIA.

pag. 400.

pag. 401.

pag. 402.

SVLPICIA.

pag. 402.

pag. 403.

pag. 403.

pag. 404.

pag. 405.

pag. 404.

pag. 405.

pag. 405.

pag. 406.

SULPICIA

TAB 2

TADIA

pag. 409.

pag. 410.

TARQVITIA

pag. 410.

pag. 411.

TERENTIA

pag. 411.

pag. 412.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 413.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 414.

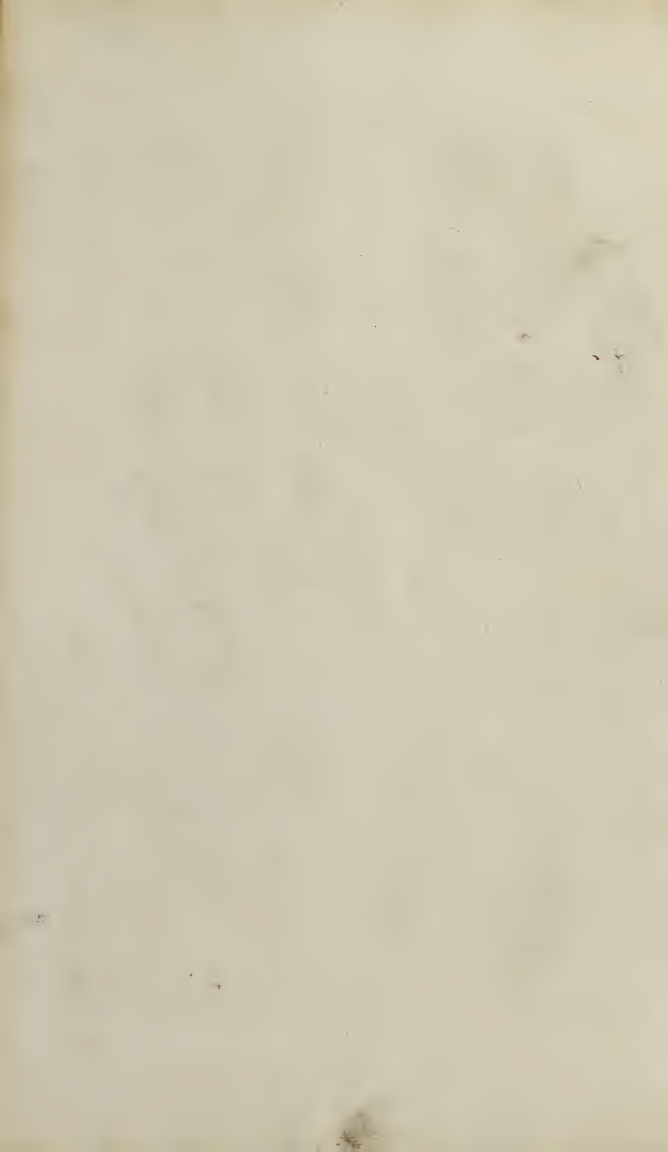
pag. 415.

Æ.

Æ.

THORIA

PIPIA

PIPIA.

LITVRIA.

pag. 419.

pag. 420.

pag. 421.

PREMANIA.

pag. 422.

TVLLIA

pag. 422.

pag. 423.

VALENTIA

pag. 424.

A.

pag. 425.

A.

A.

A.

pag. 426.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. 427.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. 428.

VALERIA

TAB. 2

pag. 428.

Æ

pag. 430.

Æ

pag. 431.

Æ

pag. 432.

Æ

VARCVNTEIA.

pag. 433.

pag. 433.

Æ

VENTIDIA.

pag. 433.

pag. 435.

Æ

VERGILIA.

pag. 435.

pag. 436.

VERRIA

pag. 436.

VERRIA

pag. 436.

VETVRIA.

pag. 438.

pag. 440.

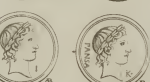
VIBIA

pag. 441.

pag. 442.

VIBIA

pag. 444.

TAB. 2

pag. 445.

pag. 446.

VIII

Æ

TAB. III

pag. 447.

Æ

III

Æ

C

Æ

D

Æ

E

pag. 448.

VIBLA.

TAB. 4.

pag. 448.

pag. 449.

VINICIA.

pag. 449.

pag. 450.

R.

R.

VIPSANIA.

VITELLIA

pag. 452.

VMMDIA

pag. 452.

VOCONIA

pag. 454.

VOLTELA

pag. 455.

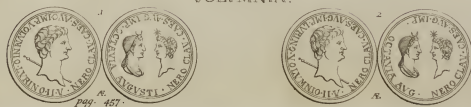

pag. 456.

pag. 457.

VOLVMNIA.

pag. 457.

INCERTV

pag. 458.

TAB. I

pag. 459.

pag. 460.

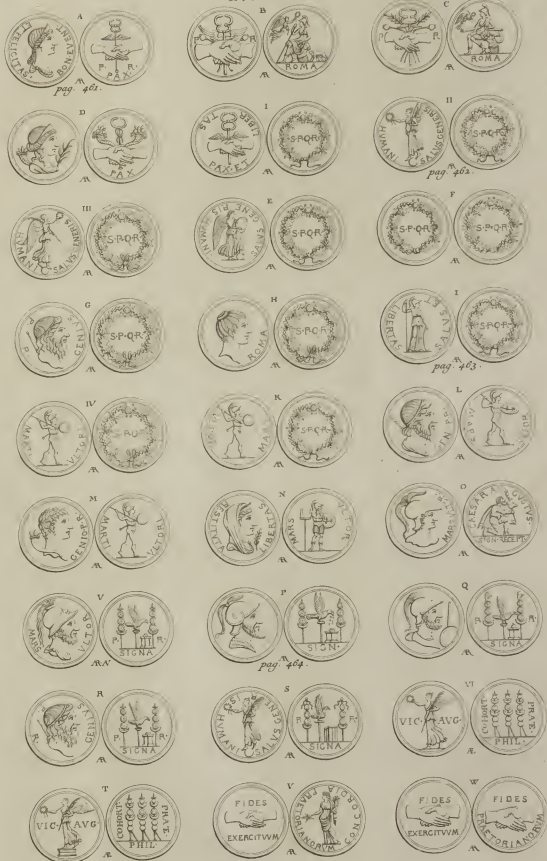
pag. 461.

INCERTA

TAB 2

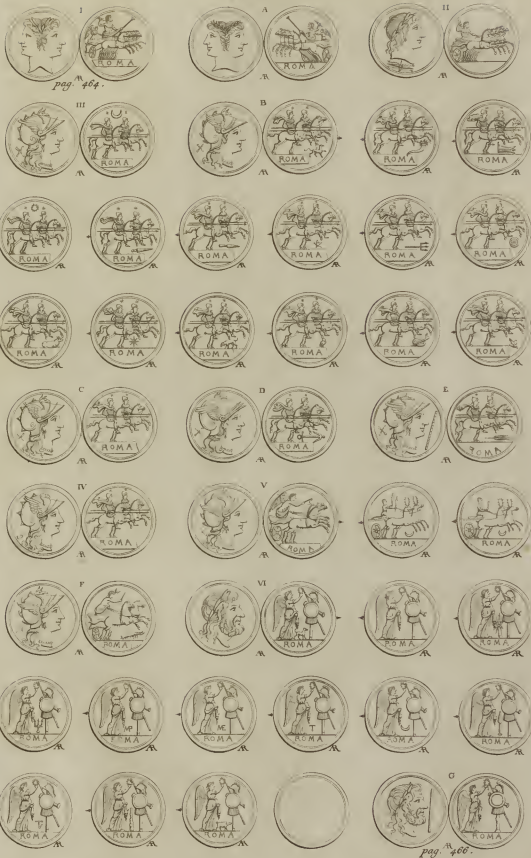

INCERTA.

TAB. 3

pag. 464.

pag. 466.

INCERTA.

TAB. 4.

INCERTA.

TAB. 5.

pag. 468.

pag. 469.

MISCELLANEA.

TAB. 6.

NVMMI BARBARI.

ТАБ. 7.

pag. 473.

pag. 474.

NUMMI HISPANICI.

pag. 474.

ROMA

TAB. I

pag. 474.

pag. 475.

ROMA.

TAB. 2.

ROMA

TAB. 3.

pag. 477.

NUMMI CONSULARES.

TAB. I.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. I.

pag. 491.

pag. 492.

pag. 493.

pag. 494.

pag. 495.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. III.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. IV.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. V.

pag. 504.

NUMMI CONSULARES.

TAB. VI.

pag. 506.

ANTONIA.

NVMMI CONSVLARES.

TAB VII.

pag. 506.

26

27

26

27

27

27

27

27

27

27

pag. 507.

27

27

27

27

27

27

27

27

27

27

27

pag. 508.

24

NVMMI CONSVLARES.

NUMMI CONSULARES

TAB. IX

ATILIA

ATTEIA

ATIDIA

AVRELIA

NUMMI CONSULARES

TAB. X.

NVMMI CONSVLARES.

CAEDICIA.

pag. 527.

pag. 528.

CALVISIA. TAB. XI.

pag. 530.

CALPURNIA.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XII.

NVMMI CONSVLARES.

NUMMI CONSULARES.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XVI.

EGNATIA.

pag. 552.

FABIA.

pag. 553.

NUMMI CONSULARES.

NUMMI CONSULARES.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XIX.

NUMMI CONSVLARES.

TAB. XX.

IVLIA.

pag. 576.

pag. 577.

NUMMI CONSULARES.

NUMMI CONSULARES.

TAB. XXII.

pag. 580.

pag. 580.

pag. 580.

pag. 581.

pag. 581.

pag. 581.

pag. 581.

pag. 581.

pag. 581.

pag. 582.

pag. 582.

pag. 582.

pag. 583.

pag. 583.

pag. 583.

pag. 584.

pag. 584.

pag. 584.

pag. 585.

pag. 585.

pag. 585.

pag. 585.

pag. 585.

pag. 585.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXIII

LIVIA.

pag. 585.

pag. 586.

pag. 586.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 587.

LOLLIA.

pag. 587.

IVCRETIA.

pag. 587.

pag. 587.

LV TATIA.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 588.

MAECILIA.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 587.

MAECILIA.

MANILIA.

pag. 587.

pag. 589.

pag. 587.

MANLIA.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 587.

pag. 590.

pag. 587.

NVMMI CONSVLARES

MANLIA.

123
A
pag. 590.

124
A
pag. 591.

125
A
pag. 591.

MARCLA.

126
A
pag. 592.

127
A
pag. 592.

128
A
pag. 592.

129
A
pag. 592.

130
A
pag. 592.

131
A
pag. 592.

132
A
pag. 593.

133
A
pag. 593.

134
A
pag. 593.

135
A
pag. 593.

136
A
pag. 593.

137
A
pag. 593.

138
A
pag. 594.

139
A
pag. 594.

140
A
pag. 594.

141
A
pag. 595.

142
A
pag. 595.

143
A
pag. 595.

144
A
pag. 596.

145
A
pag. 596.

146
A
pag. 596.

TAB. XXXIV.

NUMMI CONSULARES.

MESCIPIA.

pag. 506.

pag. 506.

TAB. XXV.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 507.

MINVIA.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 507.

pag. 508.

MVMIA.

pag. 508.

pag. 508.

pag. 508.

MVNATIA.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

pag. 509.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXVI.

NUMMI CONSULARES.

OCTAVIA.

pag. 602.

TAB. XXXVII

pag. 603.

OCULVIA.

OPIMIA.

PAPIA.

PAPIRIA.

pag. 604.

PASSIENA.

PEDIA.

pag. 605.

PETERNIA.

pag. 606.

PETILLIA.

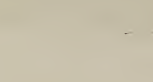
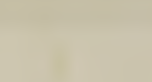

pag. 607.

PLAVTIA.

PUBLICIA.

NUMMI CONSULARES.

TABLE XXVIII

PINARLA:

pag. 607.

CON
POMPEIA

pag. 608.

pag. 609.

POMPONIA

29

рад. би.

PONTINIA.

POPILLIA.

pag. 610

POPEA.

PORCIA.

pag. 612.

POSTVIMIA.

NUMMI CONSULARES.

TAB XXIX.

pag. 612.

pag. 613.

pag. 614.

pag. 615.

SEMPRONIA.

VV M VI CONSVLARES

TAB XXX.

pag. 615.

pag. 616.

pag. 617.

pag. 618.

NVMMI CONSVLARES.

NUMMI CONSULARES

TAB. XXXII

SEXTIA.

pag. 622.

149

SOSIA.

106

SILIA.

212

232

pag. 623.

STATILIA.

103

203

230

24

SULPICIA.

88

110

pag. 624.

125

233

14

170

205

214

64

pag. 625.

TARIA.

211

107

TERENTIA.

107

103

pag. 626.

168

203

pag. 627.

200

TITIA.

200

NUMMI CONSULARES

pag. 627

pag. 628.

pag. 629.

pag. 630

pag. 631.

NUMMI CONSULARES.

TAB. XXXIV.

NVMMI CONSVLARES.

TABLE XXXV.

